

Nina Timonen ja Maiju Tolonen SHT16S

Kajaani opiskelupaikkakuntana sosiaali- ja terveysalalla

Terveystieteiden koulutus

Kevät 2

**KAMK • University
of Applied Sciences**

Sisällys

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
JOHDANTO	4
1 OPISKELUPAIKAN VALINTAAN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	6
1.1 Koulutus- ja uravalintojen tekeminen.....	7
1.2 Koulutuspalvelujen markkinointi ja imago.....	8
1.3 Kajaanin vetovoimaisuus opiskelijakaupunkina.....	10
1.4 Sosiaali- ja terveysalan koulutukset Kajaanissa	11
1.5 Sosiaali- ja terveysala	12
2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE, TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT	14
3 KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS.....	15
3.1 Tutkimuksen kohdejoukko ja aineiston keruu	17
3.2 Kyselylomakkeen laadinta	18
4 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA TARKASTELU	21
4.1 Vastaajien taustatekijät	21
4.2 Opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät.....	26
4.3 Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Kainuun ammattiopisto opiskelupaikkana	28
4.4 Kokemukset harjoittelupaikoista	30
4.5 Kajaani opiskelupaikkakuntana ja valmistumisen jälkeiset suunnitelmat	32
4.6 Kehitysehdotuksia Kajaaniin, oppilaitoksiin ja työpaikkojen rekrytointiin	35
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	42
5.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	43
5.2 Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset	44
LÄHTEET	46
KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO.....	48
LIITTEET	50

TIIVISTELMÄ

Tekijät: Timonen Nina & Tolonen Maiju

Työn nimi: Kajaani opiskelijapaikkakuntana

Tutkintonimike: Terveystieteiden (AMK)

Asiasanat: päätöksenteon prosessi, koulutuspaikan valinta, markkinointi, vetovoimatekijät

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kartoittaa mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta sosiaali- ja terveysalalta. Kartoitamme myös mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan tai mitkä tekijät puolestaan ovat yhteydessä Kainuusta pois lähtemiseen opiskeluiden jälkeen. Tavoitteenamme on tuottaa tietoa mitkä asiat ovat yhteydessä opiskelijan valmistuttua työpaikan valintaan juuri Kainuun alueelta sekä saada tietoa, kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää. Tämän tiedon avulla myös toimeksiantaja voi kehittää toimintaa.

Tutkimuksen aineisto kerättiin sähköisen kyselylomakkeen avulla. Haastattelimme Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) opiskelijoita, jotka olivat aloittaneet koulutuksen vuosina 2016 ja 2018. Lisäksi haastattelimme samaan aikaan aloittaneita Kajaanin ammattiopiston (KAO) opiskelijoita, jotka opiskelevat lähihoitajiksi. Kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 90 opiskelijaa. Työ koostuu kvantitatiivisesta eli määrällisestä tutkimuksesta.

Päätökseen koulupaikan valinnassa vaikuttivat oppilaitoksen sijaitseminen lähellä tai oppilaitoksen sijaitseminen kotipaikkakunnalla sekä hyvät työllistymismahdollisuudet valmistumisen jälkeen. Valmistumisen jälkeen vastaajat jäisivät Kajaaniin, mikäli heillä olisi työpaikka ja perhe täällä.

Peräti 16 vastausta sisälsi ehdotuksen paikallisliikenteen parantamisesta ja kulkuyhteyksien monipuolistamisesta koululle ja lähikuntiin. Yhtä suureksi joukoksi vastauksista nousi aktiviteettien ja opiskelija-alennusten lisääminen kauppoissa. Vastaajat toivoisivat kaupunkiin nuorille suunnattuja tapahtumia, sekä erityisesti opiskelijatapahtumia ja rientoja. Lisäksi vastaajat nostavat esille kauppojen huomioimisen opiskelijaystävällisemmäksi, he toivoisivat mm. opiskelija-alennuksia useampiin kauppoihin, kahviloihin ja ruokapaikkoihin.

ABSTRACT

Authors: Timonen Nina & Tolonen Maiju

Title of the Publication: Kajaani as a Place to Study

Degree Title: Bachelor of Nursing, Public Health Nursing

Keywords: decision-making process, choice of study place, marketing, attractiveness factors

The purpose of this thesis was to find out which factors were related to choosing a study place in the field of social and health care either at Kajaani University of Applied Sciences or Kainuu Vocational College. We also looked at which factors were associated with students staying in the Kainuu Region after graduation and which factors were associated with students leaving Kainuu after graduation. The goal was to provide information on what issues were related to students looking for employment in Kainuu and how the attractiveness of Kajaani as a place to study could be developed. This information can also be used by the commissioner to develop their activities.

The research material for this quantitative thesis was collected through an electronic questionnaire. We interviewed the students at Kajaani University of Applied Sciences (KAMK) who had started their education in 2016 and 2018. In addition, we interviewed students of Kainuu Vocational College (KAO) who had also started their practical nurse studies in 2016 and 2018. A total of 90 students responded to the survey.

The choice of school location was influenced by the proximity of the school to or the location of the school in the respondents' domiciles and good employment opportunities after graduation. After graduation, the respondents would like to stay in Kajaani if they had a job and family here.

As many as 16 replies included a proposal to improve local transport to provide easier access to the school and nearby municipalities. Offering students more activities and discounts in stores was proposed in as many responses. The respondents would like to have events aimed at young people in the city, especially student events and activities. In addition, the respondents highlighted that the shops and cafés should be more student-friendly, offering them discounts more often.

JOHDANTO

Vuosisatoja ihmisiä on kiinnostanut selvittää syitä toiminnalle ja toiminnoille, joihin päätöksemme perustuu. Haluamme tietää miksi näin on, ja saada hyvät perustelut sille. Haluamme pyrkiä jatkuvasti eteenpäin ja tarkastella asioita eri näkökulmista. Myös me olemme uteliaita, ja valitsimme opinnäytetyön aiheeksi selvittää miksi ihmiset hakevat opiskelemaan Kajaaniin sosiaali- ja terveysalalle ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat. Haastattelimme Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) ja Kainuun ammattiopiston sosiaali- ja terveysalan opiskelijoita, jotka olivat aloittaneet koulutuksen vuosina 2016 ja 2018.

Koulutukset kehittyvät jatkuvasti, ja opiskelijoille annetaan enemmän mahdollisuuksia räätälöidä omaa koulutustaan yksilöllisemmäksi. Tästä syystä haluamme tietää, minkälaisia asioita ihmiset pohtivat hakiessaan Kajaaniin opiskelemaan. Ovatko taustatekijöinä esimerkiksi paikkakunta, perhe, ihmissuhteet, koulun imago vai koulujen tarjoamat koulutuslinjat?

Koulutuksen kehitys on ollut osa yhteiskunnan kehitystä. Koulutuksen luonne on muuttunut koko ajan työelämälähtöisemmäksi, koska osaamistarpeita joudutaan määrittämään ja kehittämään jatkuvasti. (Ohtonen & Parviainen 2017, 4-5). Koulujen välinen kilpailu opiskelijoista on tänä päivänä yhä enemmän esillä. Erityisesti pienillä paikkakunnilla sijaitsevat koulut haluavat saada oppilaitokselleen lisää opiskelijoita, jotta koulu säilyisi tulevaisuudessa ja palvelisi paikkakuntaa.

Opinnäytetyön toimeksiantajina toimivat toiminnallinen työryhmä eli Kainuun Ammattiopisto KAO, Kajaanin ammattikorkeakoulu KAMK, Kainuun Sote sekä Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut Aikopa. Tavoitteenamme on tuottaa toimeksiantajille tietoa siitä, kuinka opiskelupaikaksi valikoituu sosiaali- ja terveysala Kajaanissa. He haluavat vastauksia kysymyksiin: mitkä tekijät saivat opiskelijat jäämään Kainuuseen valmistuttuaan? Mitkä tekijät ovat yhteydessä siihen, että valmistuttuaan opiskelijat lähtevät pois Kainuusta? Heitä kiinnostaa myös, kuinka kaupunki voisi vaikuttaa opiskelijoiden tulemiseen Kajaaniin. Tavoitteena on tuottaa tietoa oppilaitoksille, jota he voivat hyödyntää omassa kehitystyössä.

Koemme, että opinnäytetyötä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää sosiaali- ja terveysalan koulutuksen kehittämisessä ja markkinoinnissa. Opiskelijat ovat tulevaisuudessa isossa roolissa Kainuun työmarkkinoilla, ja tukemassa sosiaali- ja terveysalan hyvinvointia työpaikoilla.

Tutkimus toteutettiin Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kainuun ammattiopiston opiskelijoille 2019 syksyllä. Toteutus tapahtui sähköisen kyselylomakkeen kautta. Vastanneita tuli yhteensä 90.

1 OPISKELUPAIKAN VALINTAAN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Opinnäytetyön aiheena on opiskelupaikan valinta Kajaanista sosiaali- ja terveystalalta, Kajaanin Ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta. Tutkimme, mitkä tekijät ovat yhteydessä siihen, että opiskelijat valitsevat opiskelupaikakseen Kajaanin. Haluamme ottaa selvää, mitä ovat Kajaanin vetovoimatekijät opiskelijapaikkakuntana. Tutkimuksessa selvitetään myös, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, jääkö opiskelija Kajaaniin valmistuttuaan vai muuttaako hän pois paikkakunnalta. Opinnäytetyössä korostuu opiskelijan päätöksenteonprosessi, koulujen imago ja sitä kautta koulutuspalvelujen markkinointi, sekä Kajaanin kaupungin vetovoimatekijät. Tutkimuksen teoreettinen osuus rakentuu teoreettiseen viitekehykseen, joka luo pohjan tutkimuksen empiiriselle osuudelle. Teoreettisen viitekehys sisältää tutkimuksen kannalta keskeiset asiat, eli tekijöitä, joilla on merkitystä opiskelupaikan valintaan. Teoreettinen viitekehys on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehys

1.1 Koulutus- ja uravalintojen tekeminen

Suomen lähihistoriassa koulutuksella on ollut keskeinen merkitys mahdollisuuksien tienä. Suurten ikäluokkien vaikutus koulutukseen, kaupungistumiseen, elinkeinorakenteen nopeaan muutokseen ja poliittinen pyrkimys mahdollisuuksien tasa-arvoon johtivat korkeakoulutuksen laajenemiseen 1960- ja 70-luvuilla. Pyrkimykset ovat tuottaneet tulosta ja yhteiskunnan kehittyessä vaihtoehdot ovat lisääntyneet valtavasti. Vaihtoehtojen lisääntyminen on puolestaan tuonut mukanaan valinnanvaikeuden. Koulutusvalinnassa on kuitenkin usein kysymys siitä, että mihin haluaa sitoutua. Koulutuspaikan valitsemista vaikeuttavat mm. maantieteellinen etäisyys, vaikea sisäänpääsy tai vieraana koettu hakuprosessi. Päätöstä vaikeuttavat myös hakukohteen sisällöllinen etäisyys verrattain kokemuksiin koulun oppiaineista, tai sosiaalinen etäisyys, joka laajentuu tai kapenee muun muassa hakukohteen sopivuudesta lapsuudenperheen tai kaveriporukan arvoihin tai suoranaisten henkilökohtaisten siteiden kautta. Eli, mikä on oikein tehty päätös? (Vieno, Lavikainen & Saari 2014, 92).

Jokainen ihminen käy läpi päätöksentekoprosessin eri vaiheet. Yleisen oletuksen mukaan ihmisen odotetaan tekevän järkeviä päätöksiä. Valintoja ei tehdä kuitenkaan ainoastaan rationaalisin perustein. Päätöksentekoon vaikuttavat usein myös tunteet. Opiskelijan päätöksenteko muodostuu siis ulkoisista ja sisäisistä tekijöistä. Sisäisiä tekijöitä ovat opiskelijalle merkitykselliset tekijät koskien ura- ja koulutusvalintoja. Näitä tekijöitä on muun muassa, arvot, asenteet, ja tunteet. (Rope & Methner 2001, 33).

Arvot ovat osa moraalialia. Moraali on arvojen peruskivi, ja näin ollen määrittää mikä on niin sanotusti yleisesti hyväksyttävää. Esimerkiksi valehtelu on yleisen käsityksen mukaan moraalitonta. Toiselle esimerkiksi kiroaminen on moraalitonta ja täysin tuomittavaa, ja toisen moraalikäsitteen mukaan kiroilu on hyvin arkista ja tavanomaista. Niin moraalitonta kuin arvot ovat usein yhteiskunta- alakulttuuriperusteisia. Arvot voidaan luokitella kahteen luokkaan: perusarvot ja välinearvot. Perusarvoihin kuuluu esimerkiksi kyky ymmärtää elämää, halu elää ikuisesti, halu nauttia ja olla onnellinen. Perusarvot ovat läpi elämän kulkevien tavoitteiden ja toiveiden ilmentymiä. Puolestaan välinearvot, ovat niitä arvoja, jotka auttavat ihmisiä päämäärien saavuttamiseen. Arvot sallivat tietynlaisen käyttäytymisen, joka auttaa pääsemään toivottuun lopputulokseen. Myös asenteet perustuvat arvoihin (Rope & Pyykkö 2003, 132).

Ihmisillä on aina asenteita asioita kohtaan, ne voivat olla positiivisia, negatiivisia tai siltä väliltä. Asenteen jaotellaan viisiportaisesti: 1) erittäin positiivisesti asioihin suhtautuva 2) myönteisenä

asiaa pitävä 3) neutraalisti asiaan suhtautuva 4) kielteisesti suhtautuva 5) vahvasti kielteisesti asiaan suhtautuva. Riippuen suhtautumisesta, se voi aiheuttaa aktiivista toimintaa. Siksi asenteiden ja yleisasenteiden tiedostaminen on markkinoijan keskeisiä tietoperustoja. Asenteiden ymmärtäminen ja tulkitseminen voi olla hankalaa, koska mukana ovat usein tunteet.

Ihminen on tunteva ja emootioperusteisesti toimiva olento. Tunteet ovat toimintaa ohjaavia tekijöitä, tahdosta riippumattomia. Tiedetään, että tunteita ei voi laittaa päälle tai pois, mutta niitä voidaan herättää erilaisilla ärsykkeillä. Tunteen muodostumisen jälkeistä tilaa kutsutaan tunnetilaksi, jolla on ihmisen toimintaan erilaisia vaikutuksia. Esimerkiksi videot herättävät erilaisia tunteita katsojassa, näin ollen myös koulutuspalveluita markkinoidaan erilaisilla videoilla, joilla herätetään tunteita sekä jätetään mielikuva. (Rope & Pyykkö 2003, 138-139).

Ulkoisia tekijöitä ovat mm. koulutuspalvelujen markkinointi. Selvitämme kyselyn perusteella, mitkä tekijät tai tekijöiden summa ovat ohjanneet nykyiset opiskelijat valitsemaan nimenomaan Kajaanin ammattikorkeakoulun tai Kainuun ammattiopiston opiskelupaikakseen sosiaali- ja terveysalalla.

1.2 Koulutuspalvelujen markkinointi ja imago

Yritys pyrkii tuntemaan asiakkaan niin hyvin, että se voi markkinoinnilla tuoda asiakkaan äänen ns. kuuluville. Markkinoinnin käsitteen alle kuuluu monta osaa, jotka muodostavat kokonaisuuden. Markkinointiin kuuluu mm. mainonta, jakelu ja myynti. Mai Anttila ja Kaarina Iitanen (1993) esittelevät ytimekkäästi kirjassaan Markkinointi markkinoinnin käsitettä. Markkinoinnin käsitettä kuvataan hankalaksi ja paljon keskustelua herättäväksi, koska markkinoinnin sisältö on laaja. Anttila ja Iitanen esittelevät kolme erilaista määritelmää vuosilta 1948, 1975, ja 1985, joissa tuodaan esille eri tavalla painottaen markkinoinnin tärkeitä piirteitä.

Heidän mielestään tarkasteltaessa kaikkia kolmea määritelmää yhtä aikaa, on havaittavissa seuraavia samoja piirteitä ja osatekijöitä:

- 1) markkinointi on osa tavoitteellista johtamisprosessia, jonka tehtäviin kuuluu suunnittelu, toimeenpano ja valvonta
- 2) tarjonta perustuu asiakaskeskeisyyteen ja tarvelähtöisyyteen

3) suositaan kokonaisvaltaista markkinointia sekä ajatellaan kannattavuutta

4) vaikutetaan kysyntään markkinointitoimilla (idea/tuote/palvelu, hinta, jakelu, viestintä), jota kutsutaan myös markkinoinnin kilpailukeinoiksi

5) tehdään markkinointitutkimuksia ja ympäristöanalyyskejä, joiden avulla saadaan tietoa kysynnästä, asiakkaista, kilpailusta ja markkinointitoimenpiteiden onnistumisesta.

Toisaalta markkinointia voidaan tarkastella myös psykologian näkökulmasta. Timo Rope ja Manne Pyykkö toteavat kirjassa *Markkinointipsykologia*, Väylä asiakasmieleiseen markkinointiin (2003, 17), että psykologia on ollut aina markkinoinnin toimivuuden keskeinen toimintaperusta. Väitettään he perustelevat sillä, että markkinoinnissa on tärkeintä ymmärtää ihmisen toiminta, koska kyse on aina ihmisistä ja ostajat ovat aina ihmisiä, vaikka ostajina puhutaan yrityksistä, järjestöistä, oppilaitoksista jne. Markkinoinnin tavoitteena on yleensä uusien asiakkaiden hankkiminen sekä vanhojen asiakkaiden säilyttäminen. Koulutuspalvelujen markkinoinnista voisi ajatella, että kyse pitkälti nimenomaan uusien asiakkaiden hankkimisesta.

Rope ja Methner (2001, 9, 27, 241) toteavat, että ihmisen muodostamat mielikuvat yrityksestä ja sen palveluista ovat käyttäytymisen perustana. Esimerkiksi hakijat pitävät koulun hyvää julkisuuskuvaa eli imagoa merkittävänä seikkana tehdessään hakupäätöstä, joka tekee siitä kouluille tärkeän kilpailukeinon.

Mielikuva on käsitys ihmisen mielessä jostain asiasta. Mielikuva tunnetaan myös käsitteellä imago. Se voi olla mikä tahansa, esimerkiksi kaupunki, maa, palvelu, tai oppilaitos. Markkinoinnin haastavin tehtävä onkin saada luotua palvelustaan/tuotteestaan sellainen mielikuva, että ihminen kiinnostuu siitä niin kovasti, että hän sen jossain elämänvaiheessa haluaa. (Rope & Methner. 2001, 31.) Tässä kohtaa korostuukin voimakkaasti koulutuspalveluiden markkinointi. Kaikki koulutuspalveluita tarjoavat oppilaitokset markkinoivat koulutusalojaan mm. jokavuotisilla avoimien ovien päivillä, vierailulla, medianäkyvyydellä ja sosiaalisen median kanavien avulla. Näin he luovat positiivista mielikuvaa mahdollisille tuleville oppilaille.

Imagon esitetään perustuvan kolmeen tasoon, jotka ovat:

1) strateginen imagoratkaisu, eli se, mitä mielikuvaa yrityksestä, tuotteesta tai niiden yhdistelmästä luodaan

2) imagoprofiiliratkaisu, eli millaisen imagon luomista mielikuvatyöllä tavoitellaan

3) operatiivisen imagon rakentamistyö, eli millaisin keinoin ja resurssein tavoiteltua imagoa lähdetään toteuttamaan. (Rope & Mether. 2001, 91-92.)

Aikaisemmin mainitut toimeksiantajamme ovat luoneet omat markkinointistrategiansa, ja kerromme niistä muutamat tärkeät seikat opiskelijan näkökulmasta.

Kajaanin ammattikorkeakoulu on luonut Kamk 24´ strategian, jonka avulla he tuovat koulun avainominaisuudet esille. Strategian visiona on, että KAMK on vuonna 2024 Suomen älykkäin korkeakoulu. Tavoitteena on osaaminen vahvistaminen, yhteistyön ja työnjaon uudistaminen sekä vaikuttavuuden lisääminen. (Keränen & Mursula. 2016.)

Kainuun ammattiopiston toimintaperiaatteena on ylläpitää ja kohottaa ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja myös vastata sen osaamistarpeisiin ja edistää työllisyyttä. KAO:lla on toimintajärjestelmä, joka tukee strategian toteutumista. Sen avulla varmistetaan, että sovitut tavoitteet viedään käytäntöön laadukkaasti organisaation kaikilla osa-alueilla.

Kainuun Sote on luonut oman strategiakartan vuosille 2017-2020. Strategisia päämääriä ovat hyvinvoivat kainuulaiset, houkutteleva työpaikka, tehokkaat toimintatavat ja parhaat palvelut sekä tasapainoinen talous. Visiona on, että vuonna 2020 se on arvostettu edelläkävijä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäjänä ja kehittäjänä (Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä. 2016, 1-2).

1.3 Kajaanin vetovoimaisuus opiskelijakaupunkina

Opiskelijankajaani.fi internetsivustolla kuvaillaan Kajaania muun muassa seuraavasti: ”Kajaani on vireä opiskelukaupunki Oulujärven rannalla, Kajaaninjoen kupeessa. Kajaani on Kainuun maakunnan keskus, jonne on hyvät liikenneyhteydet kaikkialta Suomesta.”

Kaupungin vetovoimaksi luokitellaan kovat ja pehmeät tekijät, identiteetti- ja sijaintitekijät sekä mainetekijät. Kovat vetovoimatekijät perustuvat kaupungin kasvuun. Koviin vetovoimatekijöihin liittyvät esimerkiksi koulutustarjonta, erityisesti korkeakoulut, alueelle kohdistuvat investoinnit ja työllisyys. Pehmeiksi tekijöiksi luetaan ihmisille tulleiden kokemusten perusteilla määriteltäviä asioita, esimerkiksi tunnelma ja ilmapiiri, tarina ja identiteetti (historia), tapahtumat sekä elämykset. Identiteettitekijät liittyvät usein henkilön omaan taustaan. Tekijöinä ovat muun muassa henkilökohtaiset siteet ihmisiin tai seutuun. Tärkeitä asioita ovat perheet, ystävät,

sukulaiset ja kotiseutu. Sijaintitekijöillä tarkoitetaan muun muassa kaupungin sijaintia, kulkuyhteyksiä, alueen ulkoista ja sisäistä saavutettavuutta (liikkuminen työmarkkina-alueilla, kaupunkien etäisyys) sekä kasvudynamiikkaa. (Aro, 2016)

YLE uutisoi vuonna 2018 tehdystä tutkimuksesta, josta nousi esille, että kaupungilla tai paikkakunnalla on väliä. Taloustutkimuksen korkeakoulujen imago -tutkimuksessa kävi ilmi, että paikkakunta on toisena kriteerinä opiskelupaikkaa valittaessa. Korkeakoulun valintaperusteissa koulutusala vaikuttaa 87%:iin nuorista erittäin paljon, puolestaan paikkakunnan houkuttelevuudella on vaikutusta 52%:iin. Edellä mainittujen kriteereiden jälkeen tulevat koulun maine, miten tutkintoa arvostetaan työmarkkinoilla ja opetuksen taso. Suurien kaupunkien ja pienten paikkakuntien välillä on havaittavissa selkeitä eroja. Tutkimuksessa selvitettiin myös, millä perusteilla opiskelijat suosittelivat kaupunkeja opiskelijaksi hakeville. Tutkimusta kommentoi Taloustutkimus Oy:stä Timo Myllymäki, joka kertoo, että suositteluperusteina ovat esimerkiksi hyvät kulkuyhteydet, kaupungin hyvä maine opiskelijakaupunkina, se on tarpeeksi iso, julkinen liikenne toimii hyvin, sekä työllistymismahdollisuudet opintojen aikana ja niiden jälkeen. Kaupunkeja, joita ei haluta suositella, oli kuvailtu turvattomiksi, kalliiksi ja liian suuriksi. Pienempiä paikkakuntia suositellaan enemmän tunnepohjaisilla termeillä, kuten luonnonläheisyys ja miellyttävä ilmapiiri. Pieniä paikkakuntia ei suositeltu syrjäisyyden ja pienuuden vuoksi.

1.4 Sosiaali- ja terveysalan koulutukset Kajaanissa

Kajaanin ammattikorkeakoulu (KAMK) on tarjonnut laadukasta opetusta vuodesta 1992 saakka, sekä vakinaistettiin ensimmäisten joukossa vuonna 1996. KAMK on pienuudestaan huolimatta pyrkinyt selkeästi eteenpäin, pysyen jatkuvan muutoksen ja kehityksen aallonharjalla. Koulun internet-sivuilla koulua kuvaillaan pieneksi kampukseksi, jonka valttikortti on yhtenäisyys. KAMK:ssa on tällä hetkellä 5 erilaista koulutusala, jotka jakaantuvat suomenkielisiin ja englanninkielisiin koulutuksiin. Vuosittain AMK:ssa opiskelee n. 2500 opiskelijaa. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2020.)

Kajaanin ammattikorkeakoulun yksi koulutusala, on sairaan- ja terveydenhoito, koulutusalaan kuuluu sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan koulutuslinjat. Sairaanhoitajan koulutuksessa opiskellaan monipuolisesti kliinistä osaamista, vuorovaikutustaitoja, ja kehittämisosaamista. KAMK hyödyntää opetuksessaan myös robotiikkaa ja virtuaalitodellisuutta. Koulutus kestää 3,5 vuotta. KAMK kuvailee sivuillaan, että opiskelijan valmistuttua laillistetuksi sairaanhoitajaksi voi

toimia käytännön hoitotyössä sekä hoitotyön asiantuntijuutta edellyttävissä suunnittelu-, koordinointi- ja kehittämistehtävissä julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla terveydenhuollossa kotimaassa ja muissa EU-maissa. Terveydenhoitaja koulutuksessa opinnot painottuvat yksilön, yhteisön ja väestön terveyden edistämiseen. Tutkinnon suorittanut saa valmiudet toimia terveydenhoitajan tehtävissä esimerkiksi neuvoloissa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa, työterveyshuollossa, ja kansanterveystyössä. Terveydenhoitajana voi myös työskennellä esimerkiksi eri yhdistyksissä, järjestöissä tai projekti- ja koulutustehtävissä. Terveydenhoitaja koulutuksessa saa myös sairaanhoitajan pätevyyden, ja sen vuoksi se onkin pituudeltaan 4 vuotta. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2020.)

Kainuun ammattiopisto (KAO) tarjoaa ammatillisia perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja sekä osatutkintoja. Esimerkiksi opintoja on mahdollisuus suorittaa päätoimisesti tai monimuotoisesti esim. työn ohella ja vapaa-ajalla. KAO:n koulutustarjontaan kuuluu hyvinvointi-, liikunta-, liiketalouden, kulttuuri-, luonnonvara-, matkailu-, ravitsemis- ja talous- sekä tekniikan ja liikenteen aloilla. Koulussa on vuosittain n. 300 opiskelijaa. Koulun sivuilla kuvaillaan toimintaa kasvaneeksi ja kehittyneeksi, jonka työnjälki näkyy vahvasti suomalaisessa työelämässä. Kaon toiminta on valtakunnallista ja vakituiset toimipaikat sijaitsevat Kajaanissa, Kuusamossa, Vuokatissa ja Vantaalla.

Kainuun ammattiopiston koulutusvalikoimaan kuuluu sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, jonka nimike on lähihoitaja. Lähihoitajan koulutus sisältää muun muassa teoriaopintoja, projekteja, erilaisia oppimistehtäviä, opintokäyntejä ja käytännön harjoittelua koulun opetustiloissa ja työssäoppimispaikoissa. Koulutuksen aikana on mahdollisuus suuntautua mielenkiinnon mukaan lasten kasvatukseen ja hoitoon, mielenterveys ja päihdetyöhön, sairaanhoito ja huolenpitoon, suun hoitoon, vammaistyöhön, tai ikääntyvien hoitoon ja kuntoutukseen. Valmistumisen jälkeen työtehtävät ja työympäristö määräytyvät usein suuntautumisen mukaan. (Kainuun ammattiopisto 2020.)

1.5 Sosiaali- ja terveysala

Valtioneuvosto on julkaissut vuonna 2013 Sosiaali- ja terveysministeriön toimesta esitteen, jossa pureudutaan terveydenhuoltoon Suomessa. Julkaisussa todetaan, että suomalaisen

hyvinvointimallin tunnuspiirteenä on oikeus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Ennaltaehkäisevät, tasavertaiset perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut sekä ympäristöterveydenhuolto ovat olennainen osa sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Tavoitteeksi on asetettu sosiaalisesti kestävä yhteiskunta. Se edellyttää, että ihmisiä kohdellaan reilusti, vahvistetaan kaikkien osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, tuetaan jokaisen terveyttä ja toimintakykyä sekä annetaan turvaa ja palveluja.

Sosiaali- ja terveysministeriö linjaa esitteessään tavoitteeseen pääsemisen keinoja. Jotta sosiaalisesti kestävä yhteiskunta voidaan saavuttaa, on kansalaisten hyvinvointi- ja terveyserojen kavennuttava ja heikoimmassa asemassa olevien tilanteiden parannuttava. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota terveyden ja toimintakyvyn tukemiseen, sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ehkäisyyn ja sairaudenhoidosta hyvinvoinnin aktiiviseen edistämiseen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenteellinen ja sisällöllinen uudistaminen on yhteiskunnallinen tavoite – sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos (Sote- uudistus). (Sosiaali- ja terveysministeriö. 2013, 7.) Tässä tutkimuksessa käsittelemme Sote- uudistusta lyhyesti, mutta tuomme sen esille, koska mielestämme sillä on merkitystä uravalintojen tekemiseen.

Hoitotyön tutkimussäätiö on kirjoittanut tutkimusraportin, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutosta tarkastellaan hoitajan näkökulmasta. Tutkimuksessa hoitotyöntekijät ovat tuoneen esille Sote- uudistukseen liittyviä haasteita. Käytännöntasolla ongelmiksi ja kehittämisen kohteiksi oli nimetty organisaatioiden erilaiset tietojärjestelmät, kirjaamiskäytäntöjen vaihtelut, potilastietojen puutteellisuus ja tiedonsiirtoon liittyvät ongelmat. Puolestaan asiakaslähtöisten palveluiden saatavuudessa oli kiinnitetty huomiota asiakaslähtöisyyden huomioiminen sekä palvelujen saatavuus ja tasapuolisuuden turvaaminen. Henkilöstön motivointi muutokseen koettiin tärkeäksi, sekä palveluiden ja toimintatapojen kehittäminen eri toimijoiden kanssa yhteistyönä. (Hoitotyön tutkimussäätiö. 2016, 7-16.)

2 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE, TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kartoittaa mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta sosiaali- ja terveysalalta. Kartoitamme myös mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan tai mitkä tekijät puolestaan ovat yhteydessä Kainuusta pois lähtemiseen opiskeluiden jälkeen. Tavoitteenamme on tuottaa tietoa mitkä asiat ovat yhteydessä opiskelijan valmistuttua työpaikan valintaan juuri Kainuun alueelta sekä saada tietoa, kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää. Tämän tiedon avulla myös toimeksiantaja voi kehittää toimintaa.

Tutkimusongelmat

1. Mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta ja Kainuun ammattiopistosta sosiaali- ja terveysalalta?
2. Mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan?
3. Kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää?

3 KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS

Opinnäytetyö on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Teoksessa Tutki ja kirjoita Hirsjärvi ym. (2007, 135-155) käsittelevät kvantitatiivisen tutkimuksen keskeisiä piirteitä, jotka ovat johtopäätökset aiemmista tutkimuksista sekä aiemmat teoriat. Käsitteiden määrittely ja aineiston keruun suunnitelma soveltuvat määrälliseen ja numeeriseen mittaamiseen. Muuttujat muodostetaan taulukkomuotoon sekä aineisto saatetaan tilastollisesti käsiteltävään muotoon.

Kolme perinteistä tutkimusstrategiaa ovat kokeellinen tutkimus, survey-tutkimus sekä tapaustutkimus. Survey-tutkimuksessa kerätään tietoa standardoidussa muodossa joukolta ihmisiä. Tavallisesti aineiston hankkimisessa käytetään strukturoitua haastattelua tai kyselytutkimusta, jonka avulla kerätystä aineistosta on tarkoitus pyrkiä kuvailemaan, vertailemaan ja selittämään ilmiötä.

Opinnäytetyössä kysymykset ovat samanlaiset ammattikorkeakoulun ja ammattikoulun opiskelijoille. Survey-tutkimuksessa keskeisenä menetelmänä pidetään kyselyä, jonka etuna on sen tehokas ja nopea tapa saada vastauksia. Heikkouksina puolestaan pidetään aineiston luotettavuutta. Luotettavuuteen vaikuttaa se, kuinka vakavasti vastaajat vastaavat esitettyihin kysymyksiin. Kysymykset voidaan myös ymmärtää väärin. Lisäksi vastaamattomuus voi haitata tutkimuksen luotettavuutta. (Hirsjärvi 2007, 190.) Määrittelemme luotettavuutta tarkemmin kappaleessa 6. Kyselylomake on laadittu harkinnanvaraisen otannan perusteella, seuraavaksi esitellään otannan perusteella tutkimuksen kohdejoukko ja aineiston keruu.

Tiedonhaun prosessissa hyödynsimme tieteellisiä tietokantoja, kuten Theseus ja Medic. Lisäksi hyödynsimme paljon Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjaston Finna tietokantaa, josta etsimme verkkojulkaisuja ja opinnäytetöitä. Käytimme myös Google-hakukonetta tiedon hankkimiseen. Elektronisen tiedonhaun lisäksi käytimme kirjallista lähdemateriaalia sisältäen teoksia, lehtiartikkeleita, opinnäytetöitä ja tutkimuksia. Aineiston keräämisessä on käytetty hakusanoina esimerkiksi; syitä opiskelupaikan valintaan, motiivit opiskelupaikan valinnassa, päätöksenteon prosessi, markkinointi, imago ja kvantitatiivinen tutkimus.

Pääteoksina tutkimuksen tekemiseen toimivat teokset Tutki ja Mittaa (Vilkka, 2017) sekä Tutki ja Kirjoita (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2009)) Käsitteiden avaamiseen on käytetty kirjallisuutta muun muassa markkinoinnista. Lähteiksi on valittu pääasiallisesti mahdollisimman tuoretta tietoa sisältävää tietoa. Poikkeuksena on kuitenkin Anttolan Ja Iltasen teos Markkinointi, koska

markkinointi käsitteenä vie juurensa kauemmas historiaan. Käyttämällä vanhempaa lähdetietoa pääsimme markkinointi- käsitteen juurille. Etsimme laajasti erilaisia aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia liittyen opiskelupaikan valintaan. Seuraavaksi esittelemme muutaman aiemmin tehdyn tutkimuksen, jonka aiheenaan on ollut opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät.

Ensimmäinen löytämämme tutkimus on tehty Laurea ammattikorkeakoulussa vuonna 2009. Tutkimus käsitteli mitkä tekijät vaikuttavat opiskelupaikan valintaan Laurea ammattikorkeakoulussa. Tutkimuksessa käsiteltiin nuoren taustatekijöiden vaikutusta opiskelupaikan valintaan, sekä nuoren koulutusvalinnan perusteluita, hakutoiveita ja koulutustavoitteita. Opinnäytetyössä tekijä on myös tarkastellut asiaa Laurea ammattikorkeakoulun näkökulmasta ja kuinka Laurea ammattikorkeakoulun markkinointia voidaan kehittää opiskelijarekrytoinnissa. Opinnäytetyön päätarkoituksena oli selvittää mitkä seikat vaikuttavat nuorten valintoihin opiskelupaikkaa hakiessa. (Kytölä 2009. 20-25).

Kajaanin aktiviteettimatkaillen opiskelijat ovat tehneet vuonna 2011 opinnäytetyön aiheesta aktiviteettimatkaillen opiskelijoiden opiskelupaikan valintaan liittyvät motiivit Kajaanin ammattikorkeakoulussa. Tutkimuksesta selvisi, että opiskelupaikan valintaan vaikuttavat jokaisella vastanneella useammat eri motiivit. Esimerkiksi monella vastanneella opiskelupaikan valintaan olivat vaikuttaneet positiiviset kokemukset Kajaanin ammattikorkeakoulusta sekä voimakas kiinnostus koulussa tarjottaviin käytännön kursseihin. (Karjalainen & Kinnarinen 2011, 22-23.)

Tuorein tutkimus on tehty Lahden ammattikorkeakoulun tradenomi opiskelijoiden toimesta, jotka ovat tehneet keväällä 2018 tutkimuksen myös opiskelupaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Opinnäytetyö tutki tekijöitä ja perusteita, jotka vaikuttivat nuoren tehdessä valintaa siitä valintaa siitä, mihin ammattikorkeakouluun hakea opiskelemaan. Lisäksi tutkimuksessa selvitettiin fyysisen kampuksen merkitystä ammattikorkeakoulun kilpailukeinona ja vetovoimaisuuden lisääjänä hakijoiden keskuudessa. Tutkimus on toteutettu kvalitatiivisena tutkimuksena, joka sisälsi teemahaastattelun korkeakouluun hakeville nuorille. Tutkimuksesta kävi ilmi, että keskeisiksi tekijöiksi opiskelupaikan valinnaksi muodostui ammattikorkeakoulun sijaintikaupunki, koulutusalojen tarjonta, opetuksen käytännönläheisyys ja korkeakoulun imago. Fyysinen kampus ei puolestaan osoittautunut merkittäväksi tekijäksi, joka vaikuttaisi valintaan (Kytönen 2018. 48-59).

3.1 Tutkimuksen kohdejoukko ja aineiston keruu

Perusjoukko muodostuu ammattikorkeakoulun ja ammattikoulun opiskelijoista. Otantamenetelmäksi on valikoitunut harkinnanvarainen otanta, koska se tutkimuskohteena on luonnollinen ryhmä eli opiskelijaryhmät. (Vilka 2015, 100). Tavoitteenamme oli saada yleistettäviä päätelmiä, ja siksi olemme rajanneetkin molemmista kouluista tietyissä opiskelunvaiheissa olevat henkilöt pois. Otanta koostuu ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston ensimmäisistä ja kolmansista vuosikursseista, koska he ovat opiskeluissaan joko aloittamassa tai lopettamassa opintojaan. Edellä mainitun syyn vuoksi saamme juuri näiltä vuosikursuilta vastauksia tutkimusongelmiin. Toteutimme aineiston keruun syksyllä 2019. Lähetimme molempien koulujen opiskelijoille kyselylomakkeen sähköpostitse käyttäen Webropol-kyselyjärjestelmää.

Webropol on kotimainen kysely- ja raportointityökalu, jolla saa vaivattomasti laadittua mm. kyselylomakkeen. Kajaanin ammattikorkeakoululla on aktiivisessa käytössä Webropol-työkalu esimerkiksi opinnäytetyön materiaalin keräämisessä. Pohdimme useita vaihtoehtoja tiedon keräämiseen, jotta saisimme lopputulokseksi mahdollisimman luotettavia tuloksia. Etukäteen osattiin sanoa, että jokaisella on mahdollisuus vastata kotona tai koulussa tietokoneella. Tiedossa oli myös, että ammattikorkeakoulussa ja ammattikoulussa opiskelevilla on käytössä oppilaitoksen henkilökohtainen sähköposti johon kyselyn voisi lähettää.

Webropol-kyselyjärjestelmä osoittautui kaikista selkeimmäksi valinnaksi, koska kyselylomake oli helppo laatia, vastaaja jää anonymiksi, ja tulokset saadaan kätevästi tulkittavaksi ilman ylimääräisiä välivaiheita. Lähetimme kyselykutsun sähköpostitse saatteen kanssa Kainuun ammattiopiston sosiaali- ja terveystieteiden opettajalle. Opettajan ohjaamana Kainuun ammattiopiston kohderyhmän opiskelijat täyttivät kyselylomakkeen oppitunnin alussa. Kajaanin ammattikorkeakoulun puolelle lähetimme vastaajille sähköpostitse linkin kyselylomakkeeseen suoraan. Ammattikorkeakoulun opiskelijat vastasivat kyselylomakkeeseen itsenäisesti, koska kohderyhmät olivat hajaantuneet työharjoittelukentille ja aktiivista opiskelua kampuksella ei tuona ajankohtana ollut. Ainoaksi haasteeksi jäi, miten saisimme motivoitua vastaajat vastamaan sähköisesti laadittuun kyselylomakkeeseen. Riskinä oli, että kyselylomake hukkuu muiden sähköpostien joukkoon, ja se ei herätä opiskelijassa tarpeeksi mielenkiintoa vastaamiseen.

Tutkimusaineiston käsittelimme käyttäen Webropol-kyselyjärjestelmää. Kyselyjärjestelmän avulla loimme kyselyn sähköiseen muotoon. Lähetimme kyselyn vastaajille ja vastaukset tulivat

reaaliaikaiseen raporttiin Webropol-kyselyjärjestelmän sivustolle. Vastaukset olivat anonyymejä ja suojassa käyttäjätunnuksen ja salasanan takana. Järjestelmä laski automaattisesti vastauksien prosentuaalisen määrän, joka selkeytti tutkimuksen tekemistä.

Otimme kyselylomakkeessa huomioon vastaajan itsemääräämisoikeuden. Vastaaja pystyi itse päättämään, osallistuuko hän kyselyyn vastaamiseen vai ei. Hän sai myös halutessaan olla vastaamatta kaikkiin kysymyksiin. Lisäksi vastaaja sai valita, vastaako vain osaan kysymyksistä. Koska toteutimme määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen, tutkimustuloksia ei kirjata yksilöittäin, joten vastaajan tunnistamisriskiä ei ole. Kyselylomake toteutettiin anonyymina. (Vilka 2007, 164).

Annoimme haastateltaville tiedot tutkimuksesta saatekirjeessä ja kerromme kyselylomakkeeseen vastaamisen periaatteista selkeästi (Hyvärinen, Nikander, Ruusuvoori, Aho & Granfelt 2017, 414-415). Saatekirje liite 4.

Tutkimusta varten tehtäviin aineiston keruuseen käytetään yleisesti tutkimuslomakkeita, joissa on valmiiksi annetut vaihtoehdot. Tilastollisen tutkimuksen avulla voidaan kartoittaa tutkittavan asian nykyistä tilaa, mutta asioiden syitä ei välttämättä saada selville. Käytimme strukturoitua kyselylomaketta aineiston keruussa. Kysely on yksi aineiston keruun tavoista, jossa kysymysten muoto on vakioitu, joka puolestaan tarkoittaa sitä, että kaikilta kyselyyn osallistuvilta kysytään samat kysymykset. Kyselylomake on hyvä silloin, kun henkilöiltä kysytään esimerkiksi mielipidettä tai asenteita. (Vilka 2015, 101-105).

3.2 Kyselylomakkeen laadinta

Perehdyimme erilaisiin aineistoihin, jotka käsittelivät hyvää ja johdonmukaista tutkimusta. Jotta tutkimuksemme olisi kannattava ja se antaisi tavoitetta vastaavia tuloksia, suunnittelimme kyselylomakkeen huolella. Kyselylomake on laadittu teoreettisen viitekehyksen ja keskeisten käsitteiden pohjalta. Kyselyn tavoitteena on tuottaa tietoa mitkä asiat ovat yhteydessä opiskelijan valmistuttua työpaikan valintaan juuri Kainuun alueelta sekä saada tietoa, kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää. (Vilka 2015, 101).

Kysymysten laatimisessa on pyritty pitämään selkeä linja. Heikkilä mainitseekin muutaman tärkeän seikan kysymysten laatimisesta teoksessaan Tilastollinen tutkimus (2004, 48-49). Teoksessaan hän kehottaa kiinnittämään huomiota kysymysten järjestykseen, koska johdonmukaisuus helpottaa vastaamista. Myös samaa asiasisältöä koskevat kysymykset suositellaan koostamaan kokonaisuuksiksi. Edellä mainittuja asioita on pyritty ottamaan huomioon laaditussa lomakkeessa. Kysymykset muodostuvat monivalintakysymyksistä, asteikkoihin eli skaaloihin perustuvista kysymyksistä ja avoimista kysymyksistä. Monivalintakysymykseen on laadittu vastausvaihtoehdot valmiiksi, josta opiskelija pystyi valitsemaan hänelle sopivimman. Monivalintakysymykset helpottavat tulosten taulukointia, ja kysymykset ovat standardoitu eli vakioitu. Vakioituilla kysymyksillä tavoitellaan vertailukelpoisuutta. (Vilka 2015, 106). Avoimissa kysymyksissä vastaajille annettiin mahdollisuus vastata kysymykseen omin sanoin. Skaalakysymyksissä vastaaja valitsi sopivimman väittämän annetuista vastauksista sen mukaan, miten vahvasti hän oli samaa tai erimielistä asiasta. (Hirsjärvi 2007, 193-198).

Ensimmäiset viisi kysymystä kartoittivat opiskelijan taustoja ja näin ollen ne ovat on taustamuuttujia (kotipaikkakunta, sukupuoli, ikä ja pohjakoulutus/muu aiempi koulutus). Taustamuuttujilla on vaikutusta tutkittavan asioihin eli selittäviä muuttujiin. (Vilka 2015, 105). Kysymykset 6-9 vastaavat kysymykseen mitkä tekijät vaikuttivat opiskelupaikan valintaan. Kysymyksissä 8-10 paneudutaan varsinaiseen opiskelupaikkaan, jotka ovat Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Kainuun ammattiopisto. Selvitimme myöskin työharjoitteluiden (kysymykset 11-12) toteutumista, koska molemmat oppilaitokset linjaavat strategioissaan vahvaa työelämälähtöisyyttä. Lopuissa 13-20 kysymyksessä painotamme Kajaanin merkitystä opiskelijoille, eli millainen kaupunki on opiskelupaikkakuntana ja millaisia suunnitelmia opiskelijoilla on valmistumisen jälkeen. Pyysimme opiskelijoita antamaan kehitysehdotuksia koskien oppilaitosta, Kajaanin opiskelijapaikkakuntana, ja työpaikkojen rekrytoimiseen opiskelijoille.

Lomake toteutettiin osittain Likert 4-portaisen asteikon mukaan. Likert asteikossa vastaaja valitsee yhden neljästä vastausvaihtoehdoista, jotka ovat; täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin erimielistä, sekä täysin samaa mieltä. (Hirsjärvi ym. 2007, 200.) Rasti ruutu-periaatteella vältimme sen, että vastauksia tulisi liian monipuolisesti. Liian monipuoliset vastaukset eivät anna välttämättä tarpeeksi selkeää kuvaa eivätkä näin ollen olisi vastanneet tutkimusongelmaamme.

Toteutimme kyselyn sähköisenä. Kirjoitimme sähköpostin yhteyteen saatekirjeen, jossa kerroimme opinnäytetyön tarkoituksesta. Liitteenä kyselylomake, liite 5.

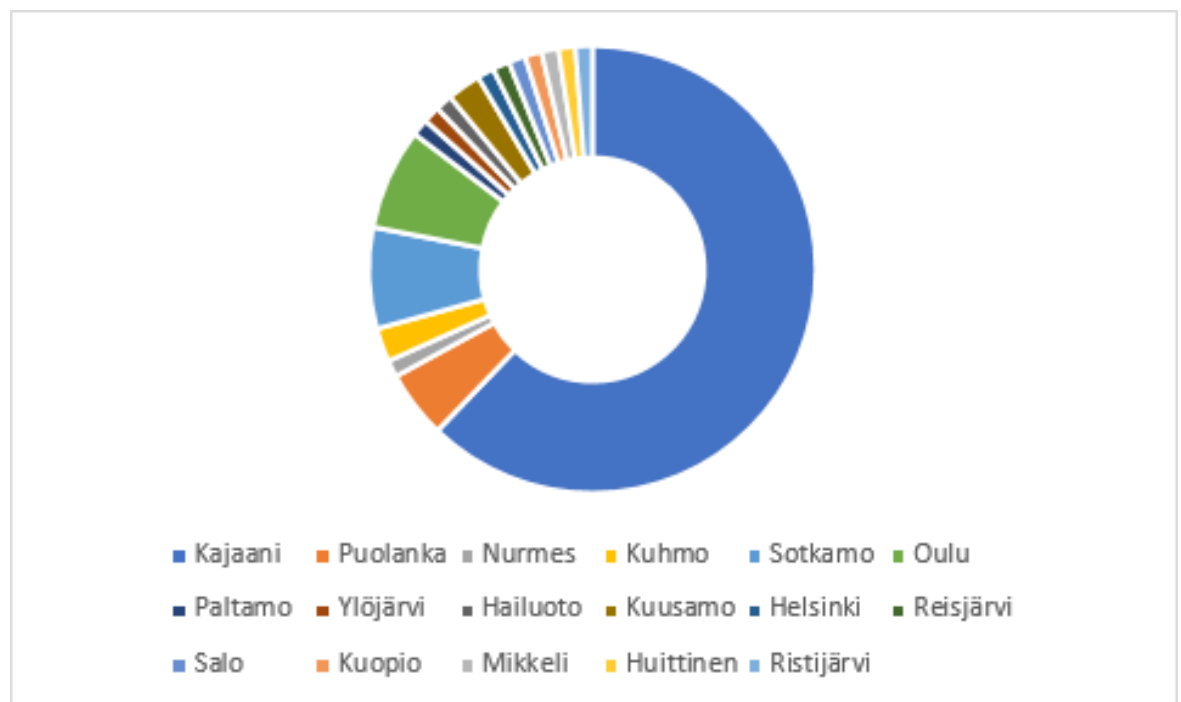
4 TUTKIMUKSEN TULOKSET JA TARKASTELU

Toteutimme tutkimuksen sähköisenä kyselynä. Kyselyyn vastasi yhteensä 90 henkilöä. Lähetimme ensin sähköpostitse linkin julkiseen internetkyselyyn saateen kera testiryhmälle. Testiryhmään kuului 3 henkilöä, ja heistä 2 vastasi kyselyyn. Loput 88 vastausta tulivat Kainuun ammattiopiston ja Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoilta julkisen internetlinkin kautta lähetetyssä kyselyssä. Webropol-kyselyjärjestelmän julkinen internetlinkki oli avoinna vastaajille 11.11-30.11.2019. Seuraavaksi esittelemme tulokset taulukoina sekä avaamme tuloksia tarkemmin.

4.1 Vastaajien taustatekijät

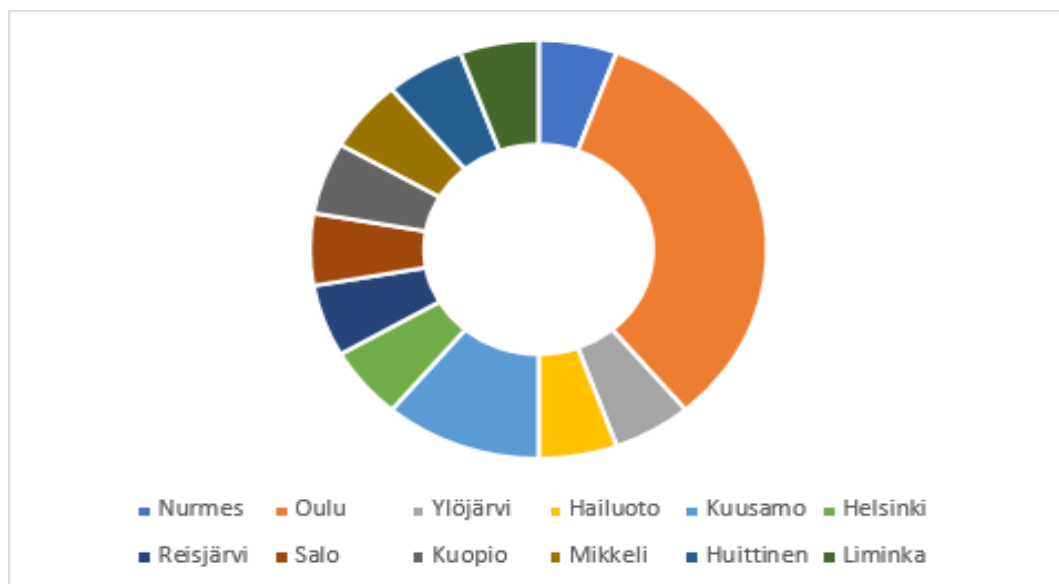
1.Kotipaikkakunta

Vastaajien määrä: 87, 3 ei ole vastannut kysymykseen ollenkaan.

Kuvio 2. Vastaajat kunnittain

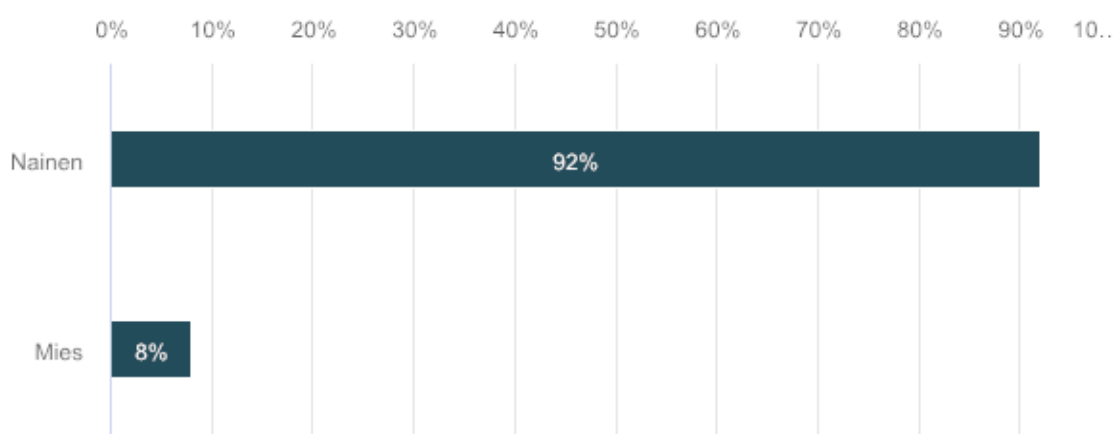
Tulosten perusteella Kajaanista oli kotoisin peräti 51 vastaajaa (kuvio 2). Muista Kainuun kunnista, Sotkamosta, Puolangalta, Kuhmosta, Paltamosta, Ristijärveltä, Suomussalmelta ja Hyrynsalmelta vastaajia oli yhteensä 18. Kainuun ulkopuolelta vastanneet ovat esitelty kuviossa 3.

Kuvio 3. Vastaajat Kainuun ulkopuolelta

Vastausten perusteella Kainuun alueelta hakeutuu opiskelemaan eniten opiskelijoita Kainuun ammattiopistoon ja Kajaanin ammattikorkeakouluun. Kouluihin hakeutumisen syihin pureudutaan vielä kappaleessa 4.2. Opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät.

2. Sukupuoli (Vastaajien määrä: 90)

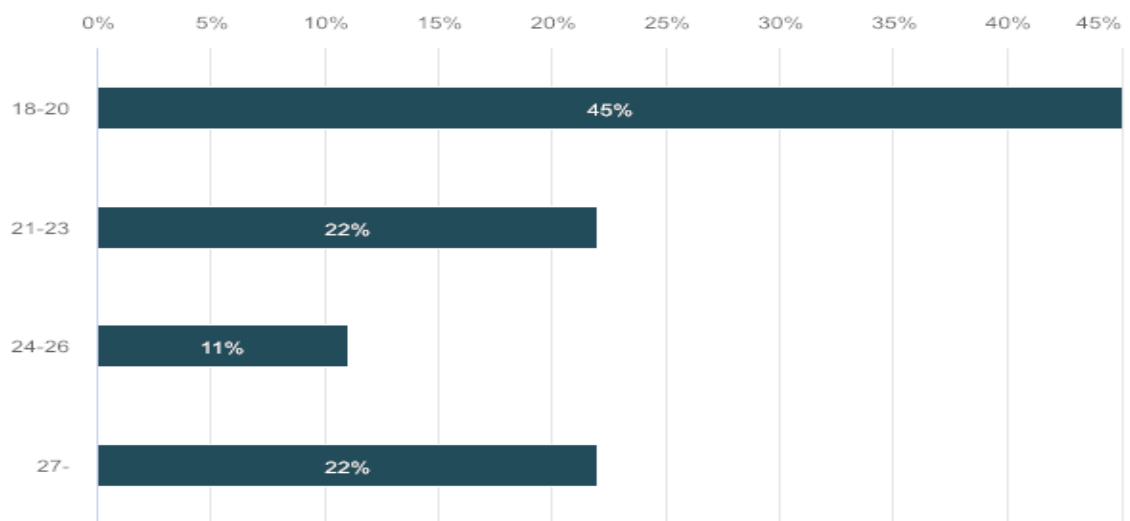

Kuvio 4. Vastaajien sukupuolijakauma

Vastaajista 90 % (kuvio 4) on naisia. Tutkimuksemme valossa sukupuolella ei ole merkittävää tekijää tuloksien kannalta, eikä tutkimusongelmat ole sidoksissa sukupuoleen. Silti on mielenkiintoista kiinnittää huomiota sukupuoliseen jakautumiseen, sillä vain 8% vastaajista oli miehiä. Tätä voi selittää sillä, että miehet eivät ole yhtä aktiivisesti osallistuneet tutkimukseen. Näkisimme kuitenkin, että tulos kertoo meille hieman sosiaali- ja terveysalan henkilöstörakenteesta.

Vuonna 2016 on julkaistu väliraportti Valtioneuvoksen toimesta. Selonteossa käsiteltiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvoa 2010. Vuonna 2010 sairaanhoitajista, kättilöistä ja lähihoitajista yli 90 % oli naisia. Vuonna 2014 tilanne oli lähes sama. Lähihoitajista miesten osuus oli kuitenkin noussut hieman aikaisempaan verrattuna. Miesten osuus hoitoalalla on myös hieman kasvanut viime vuosina. (Valtioneuvoston selonteko naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 2010, Väliraportti 2016. 14-17, 77-95.)

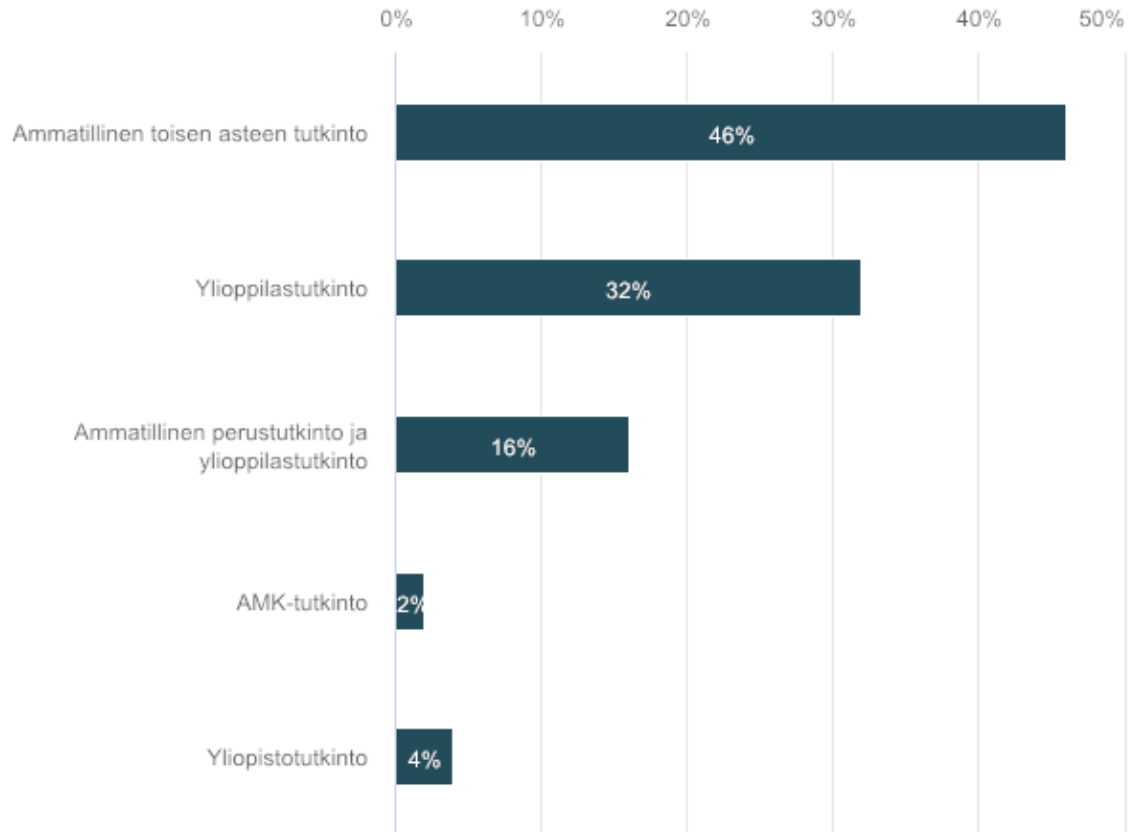
3. Ikä (Vastaajien määrä: 90)

Kuvio 5. Vastaajien ikäjakauma

lältään opiskelijat jakautuvat pääasiallisesti (45%) 18-20- vuotiaisiin (kuvio 5). Tämä jakautuminen johtuu osittain siitä, että vastaajia oli enemmän Kainuun ammattopiston kuin Kajaanin ammattikorkeakoulusta. Ikäluokassa 21-23 ja 27-vuotiaista eteenpäin vastanneita oli 22%. Vähiten kyselyyn vastasivat 24-26-vuotiaat, vain 11%.

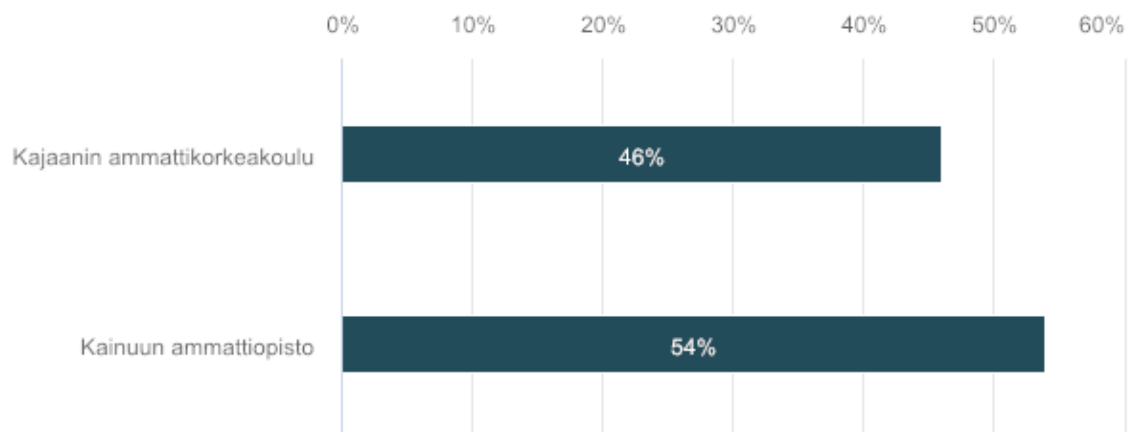
4. Pohjakoulutus ja/tai muu aiempi koulutus (Vastaajien määrä: 81)

Kuvio 6. Vastaajien aikaisempi koulutus

Pohjakoulutukseltaan 46% oli suorittanut ammatillisen toisen asteen tutkinnon. Ylioppilastutkinnon oli suorittanut 32% vastaajista ja kaksoistutkinnon eli ammatillisen perustutkinnon ja ylioppilastutkinnon 16%. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita oli 2% ja yliopistotutkinnon 4% vastanneista (kuvio 6).

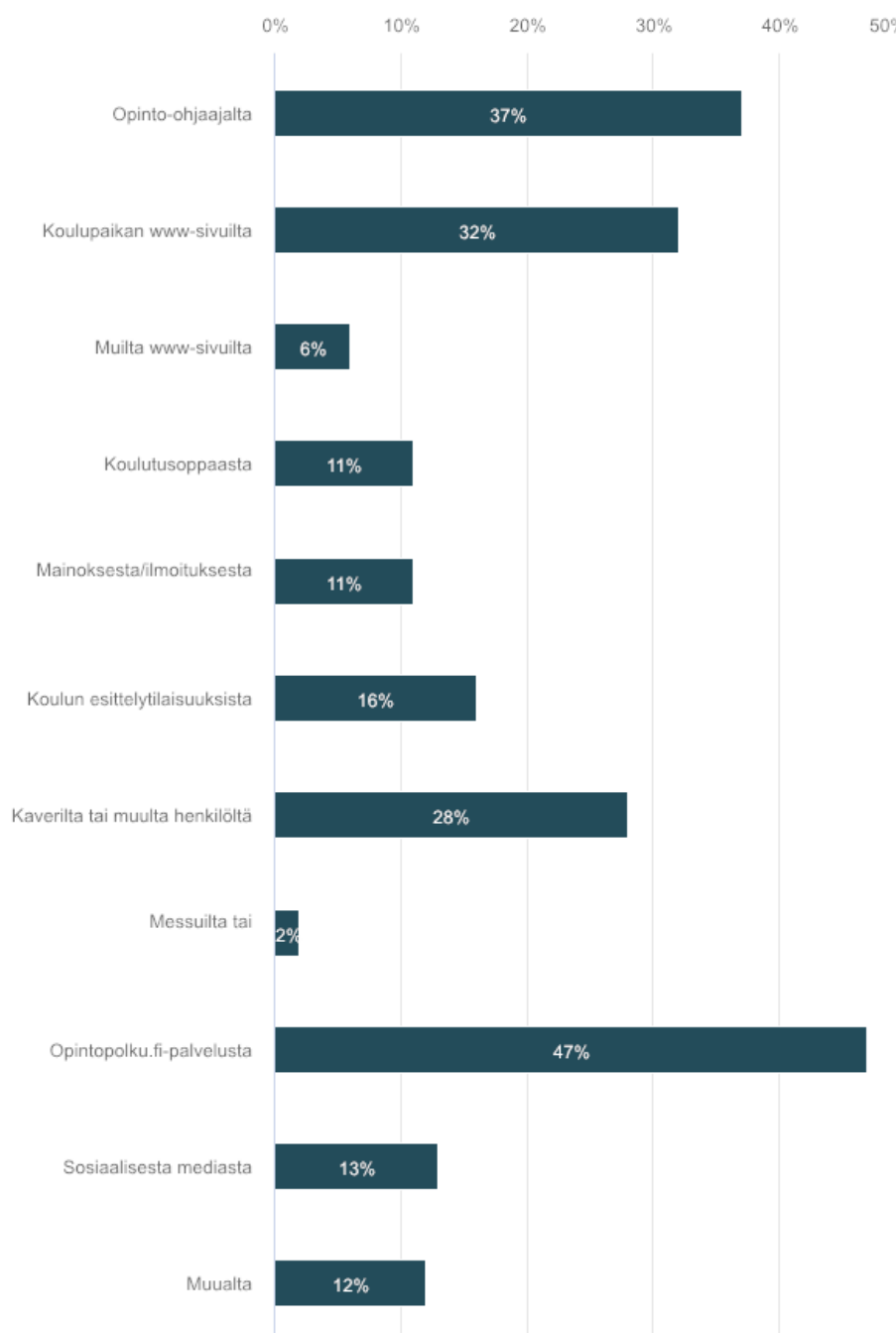
5. Nykyinen opiskelupaikkasi (Vastaajien määrä: 90)

Kuvio 7. Opiskelupaikka

Nykyisenä opiskelupaikkana Kajaanin ammattikorkeakoulu oli 46% vastaajista ja Kainuun ammattiopisto 54% vastaajista (kuvio 7). Tuloksia tarkastellessa, emme ole eritellyt vastauksia kouluittain. Olemme katsoneet kokonaisuutta, koska prosentuaalisesti vastaajien määrä on varsin tasainen. Tuloksia tulkittaessa katsoimme kokonaisuutta, ja sen perusteella esittäneet tutkimustulokset.

6. Mistä sait tiedon Kajaanin opiskelupaikoista? (Vastaajien määrä: 90)

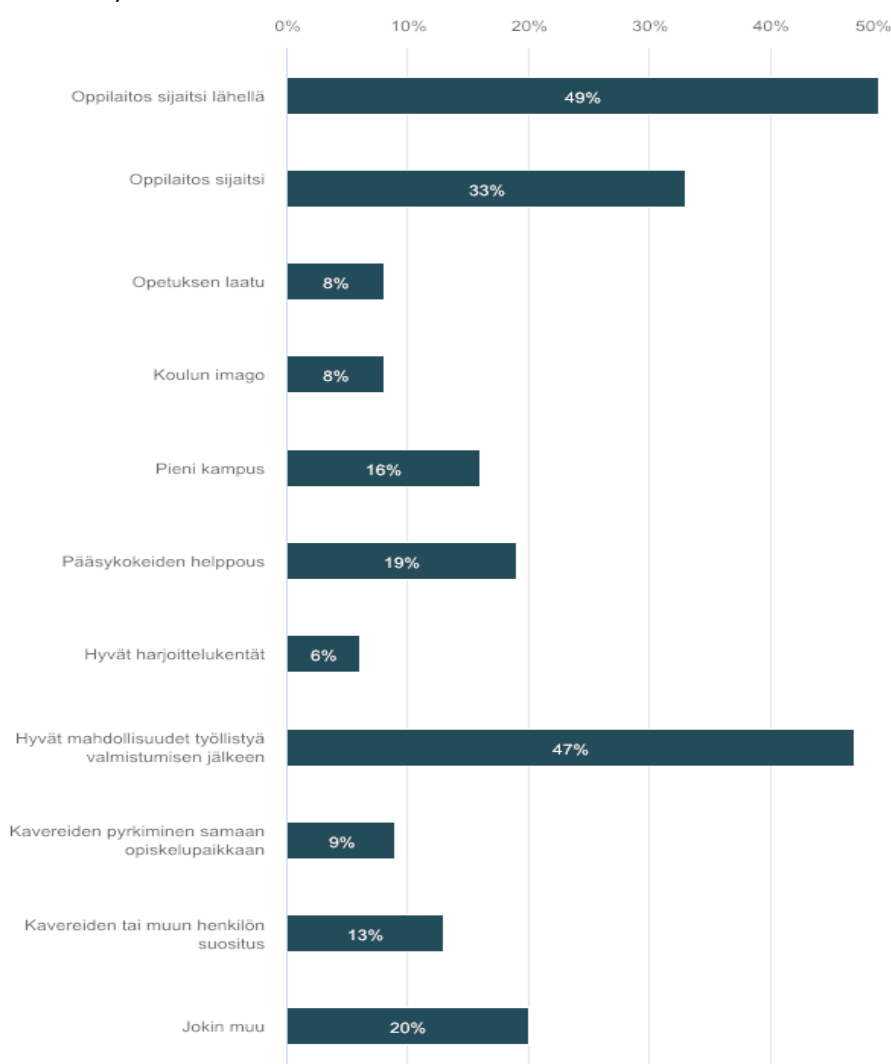

Kuvio 8. Opiskelupaikan tiedonsaanti

Opintopolku.fi- palvelu nousee suurimmaksi tiedonantajaksi Kajaanin opiskelupaikoista (kuvio 8). Tietoa vastaajat ovat saaneet myös opinto-ohjaajalta (37%) ja koulupaikan omilta internetsivuilta (32%). Kaverit tai muut henkilöt (28%) ovat myös suositelleet opiskelupaikkaa vastaajille. Tämän perusteella voidaan todeta, että yhteishaussa käytettävää Opintopolku.fi- portaalia suositaan laajasti, ja sen ylläpitäjänä toimii Opetushallitus. Suomalaiset oppilaitokset ja korkeakoulut ylläpitävät Opintopolussa omien koulutusten tietoja ja opinto-ohjaajat käyttävät portaalia työnsä tukena neuvoessa jatkokoulutusmahdollisuuksia. (Mikä on opintopolku?, n.d.)

4.2 Opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät

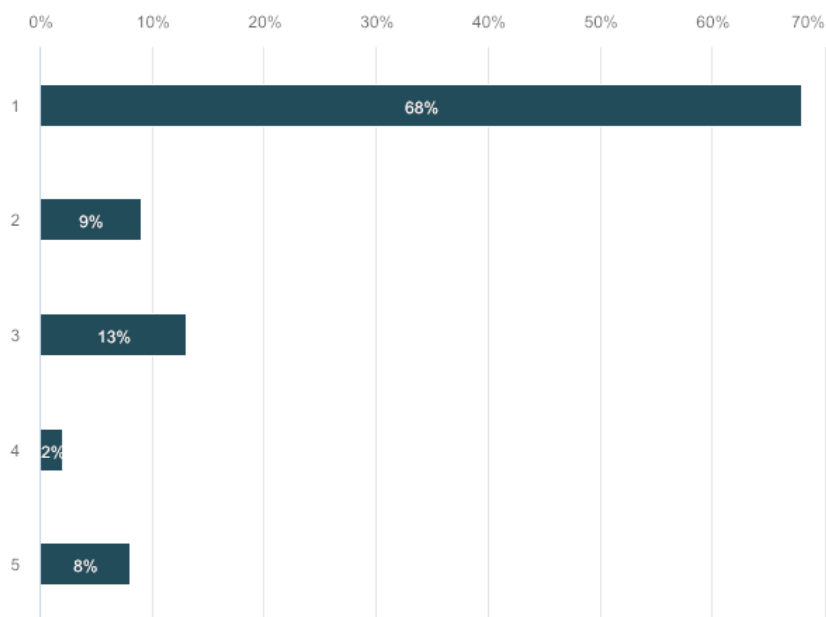
7. Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttivat päätökseesi koulupaikan valinnassa? (Vastaajien määrä: 90)

Kuvio 9. Vaikutukset päätöksentekoon opiskelupaikan valinnassa

Kysymyksessä ”Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttivat päätökseesi koulupaikan valinnassa?” Vastaajat saivat valita 3 eniten vaikuttanutta asiaa. Aiempiin tutkimuksiin viitaten voidaan olettaa, että opiskelupaikan valintaa koskevia päätöksiä tehdään pitkälti emotionaalisiin perusteisiin. Päätökseen opiskelupaikan valinnassa vaikuttivat oppilaitoksen sijaitseminen lähellä tai oppilaitoksen sijaitseminen kotipaikkakunnalla sekä hyvät työllistymismahdollisuudet valmistumisen jälkeen (kuvio 8). Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä työllistää lähes 3700 henkilöä ja on Kainuun suurin työnantaja. Työyksikköjä Kainuussa on lähes sata ja uusi sairaala valmistui osittain alkuvuodesta 2020. Lopullisesti sairaala uudistuu vuoteen 2021 mennessä, kun sinne muuttavat myös poliklinikat vanhan sairaalan puolelta. (Kainuun Sote, n.d.) Pieni kampus ja pääsykokeiden helppous nousivat myös esille vastauksissa. Kajaanin ammattikorkeakoulu kuuluu opiskelija määrältään pienimpiin ammattikorkeakouluihin Suomessa. Vastaajien kokemusta saattaa selittää tunne siitä, että opetus on yksilöllisempää ja tiiviimmät opiskelija- ja opettajayhteisöt tekevät opiskelemisesta mielekästä ja turvallista. (Opetushallinnon tilastopalvelu, 2019.) Suomen ammattiopistoista ei löytynyt samanlaista vertailua, mutta Kainuun ammattiopiston sivuilla mainitaan, että ammattiopistossa opiskelee vuosittain n. 3000 opiskelijaa.

8. Monesko toiveesi nykyinen opiskelupaikkasi oli hakemuksessa? Vastaajien määrä: 90

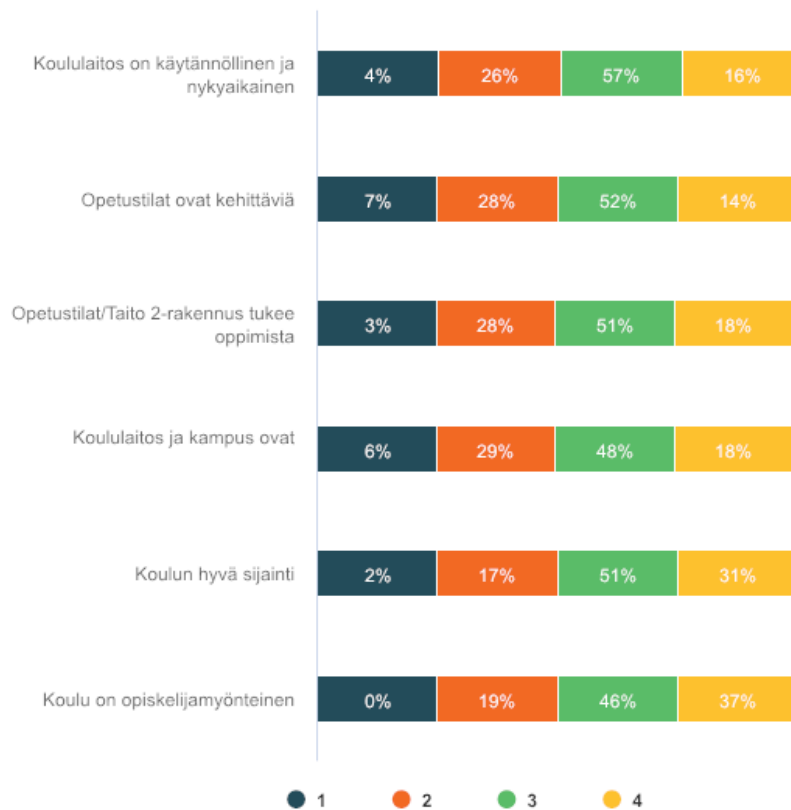

Kuvio 10. Ensimmäinen toive opiskelupaikasta haettaessa opiskelemaan

Vastaajista 68% kertoi nykyisen opiskelupaikkansa olleen ensimmäisenä hakutoiveena hakemuksessaan (kuvio 10). Tämä kertoo faktaa siitä, että ylipuolet ovat tietoisesti tavoitelleet paikkaa juuri Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta.

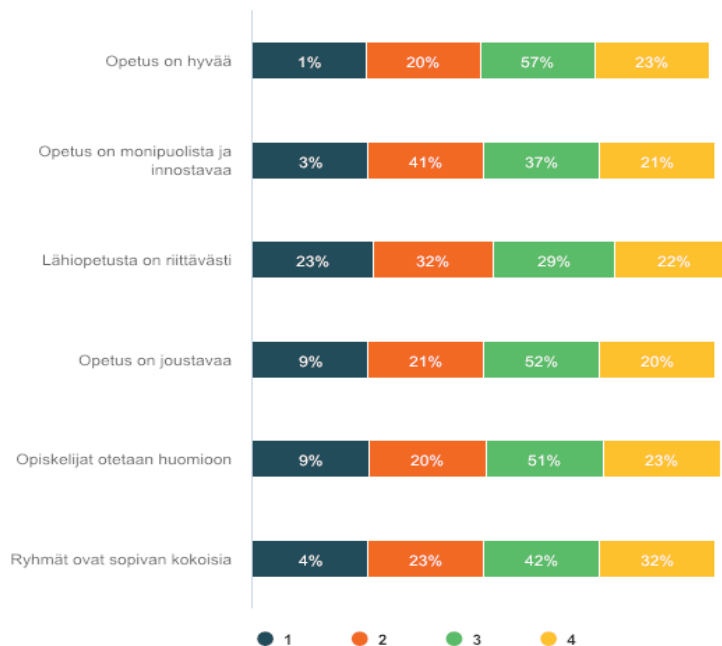
4.3 Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Kainuun ammattiopisto opiskelupaikkana

9. Millaisena koet oppilaitoksesi? 1 = Täysin eri mieltä 2 = Jokseenkin eri mieltä 3 = Jokseenkin samaa mieltä 4 = Täysin samaa mieltä (Vastaajien määrä: 90)

Kuvio 11. Kokemus vastaus hetkellä olevasta oppilaitoksesta

10. Millaisena koet opetuksen oppilaitoksessasi? 1 = Täysin eri mieltä 2 = Jokseenkin eri mieltä 3 = Jokseenkin samaa mieltä 4 = Täysin samaa mieltä (Vastaajien määrä: 90)

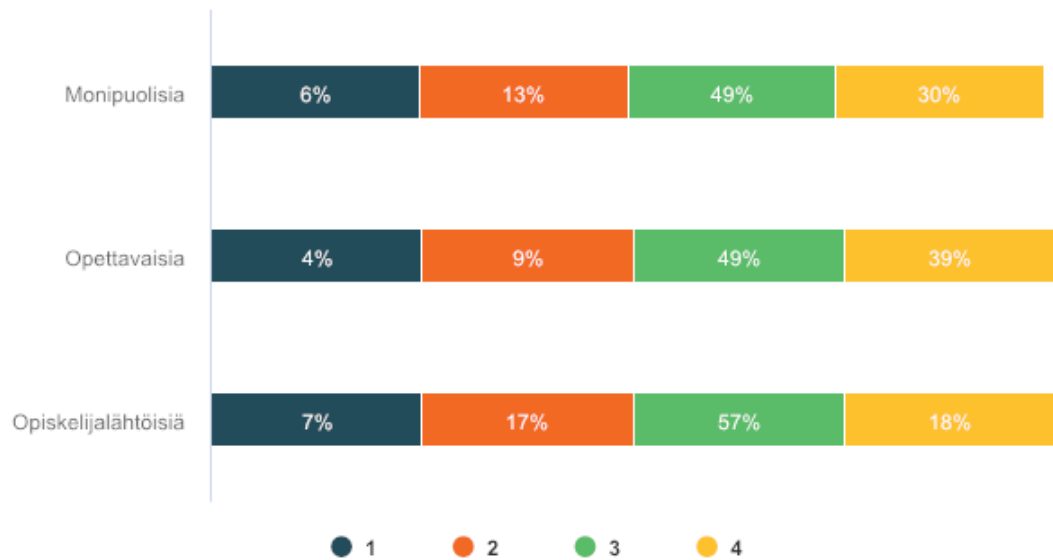

Kuvio 12. Kokemus oppilaitoksessa järjestettävästä opetuksesta

Kyselyn tulosten perusteella vaikuttaisi siltä, että 57% vastaajista kokee koululaitoksen olevan käytännöllinen ja nykyaikainen (kuvio 11). 52% puolestaan ajattelevat opetustilojen olevan kehittäviä tukevat oppimista. Koululaitos ja kampus ovat viihtyisiä (48%) ja sijaitsevat hyvällä paikalla (51%). Vastaajien mielestä koulu on myös opiskelijamyönteinen (46%).

Opetus koetaan selkeästi hyvänä (kuvio 12), mutta se voisi olla vastaajien mielestä monipuolisempaa ja innostavampaa. Lähiopetuksen riittävyyden osalta vastaukset jakautuivat melko tasaisesti. Vastaajista 23% oli täysin eri mieltä lähiopetuksen riittävyydestä, kun taas 22% mielestä lähiopetusta on riittävästi. Tästä voimme päätellä, että jokainen oppii eri tyylillä. Toinen opiskelija voi pitää etätyöskentelyä parempana tapana oppia, kun taas toinen pitää enemmän lähiopetuksesta ja opettajan läsnäolosta opiskellessaan. Vastaajien mielestä opetus on joustavaa ja opiskelijat otetaan huomioon. Myös ryhmäkoot ovat sopivia.

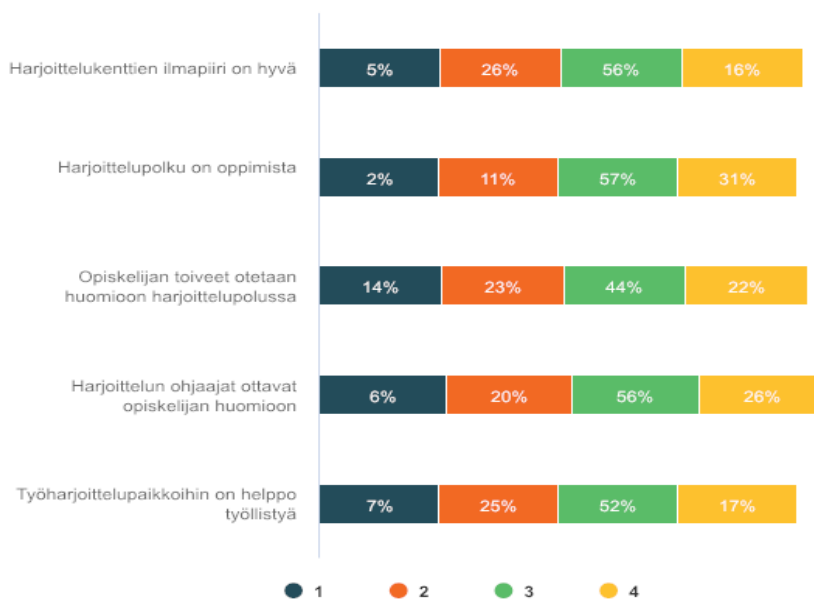
11. Harjoittelukentät ovat: 1 = Täysin eri mieltä 2 = Jokseenkin eri mieltä 3 = Jokseenkin samaa mieltä 4 = Täysin samaa mieltä (Vastaajien määrä: 82)

Kuvio 13. Opiskelijoiden näkemyksiä harjoittelupaikoista

4.4 Kokemukset harjoittelupaikoista

12. Kokemuksesi työharjoittelusta: 1 = Täysin eri mieltä 2 = Jokseenkin eri mieltä 3 = Jokseenkin samaa mieltä 4 = Täysin samaa mieltä (Vastaajien määrä: 81)

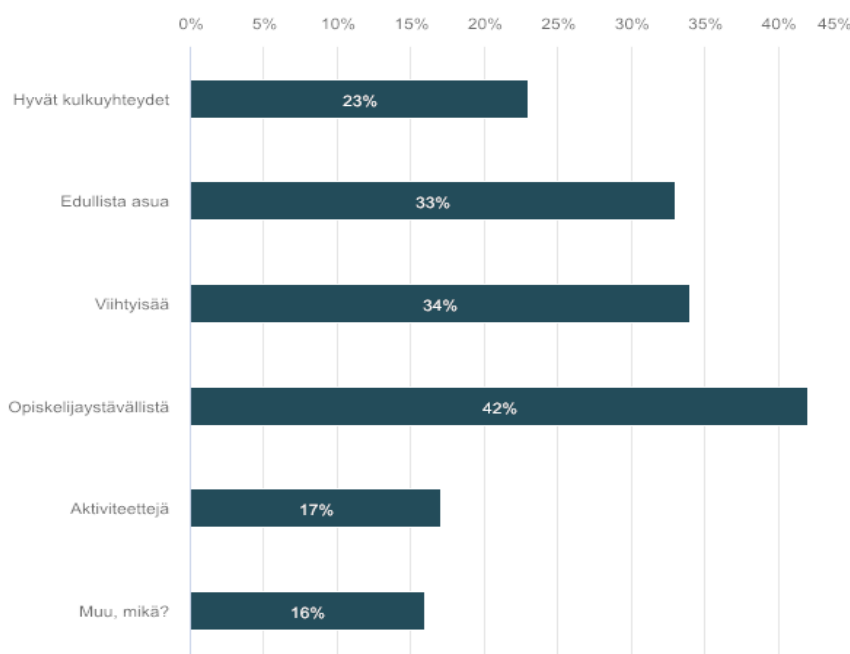
Kuvio 14. Opiskelijoiden kokemuksia työharjoittelusta, ja sen tuomista mahdollisuuksista

Ammattiin opiskellessaan vastaajat suorittavat myös useampia työharjoitteluja. Harjoittelukentät koetaan monipuolisina, opettavaisina ja opiskelijalähtöisinä. 56% vastaajista on jokseenkin samaa mieltä siitä, että harjoittelukenttien ilmapiiri on hyvä. Myös huonoja kokemuksia työharjoittelun ilmapiiristä on ollut, koska 26% on ollut asiasta jokseenkin eri mieltä ja 5% täysin eri mieltä.

Yksi vastaajista nosti mielestämme tärkeän asian esille työharjoittelua ja työllistymistä ajatellen. Osa työharjoittelupaikoista sijaitsee Kajaanin lähikunnissa, ja matkaa harjoittelupaikalle voi kertyä useampi kymmenen kilometriä. Opiskelijat joutuvat maksamaan kaikki matkakulut itse suorittaessaan työharjoittelua toisella paikkakunnalla, ja tämä asettaa opiskelijat eriarvoiseen asemaan. Koska työharjoittelupaikkoja ei riitä Kajaanin alueelta kaikille, toivottaisiin koululta matkatukea kulkemiseen. Haasteita on myös julkisen liikenteen yhteyksien kanssa, kaikilla ei ole käytössään omaa autoa ja linja-autoaikataulut eivät välttämättä sovi harjoittelujen työvuorojen kanssa.

Harjoittelupolun koetaan tukevan oppimista (kuvio 13 ja 14). 14% vastaajista kuitenkin haluaisi, että toiveita otettaisiin enemmän huomioon harjoittelupolkua suunniteltaessa. Enemmistö vastaajista kuitenkin oli sitä mieltä, että toiveita myös kuunnellaan. Jokseenkin samaa mieltä ollaan siitä, että harjoittelun ohjaajat ottavat opiskelijan huomioon työharjoittelussa. Vastaajat kokevat, että työharjoittelupaikkoihin on helppo työllistyä.

13. Kajaanissa on: (Vastaajien määrä: 83)

Kuvio 15. Kokemus Kajaanista

4.5 Kajaani opiskelupaikkakuntana ja valmistumisen jälkeiset suunnitelmat

Kysymykseen ”Kajaanissa on..?” vastaajat saivat valita annetuista vaihtoehdoista 3 eniten omasta mielestään kuvaavaa asiaa. Vastausten perusteella Kajaanissa on opiskelijaystävällistä, viihtyisää ja edullista asua (kuvio 15). Luonto, hyvät lenkkeilymaastot ja liikuntamahdollisuudet nousivat vastauksissa esille. Kaupunki koetaan sopivan kokoisena, jossa kaikki palvelut ovat lähellä. Tiivis opiskelijayhteisö ja Kajaanin yöelämä koetaan positiivisena asiana (taulukko 1).

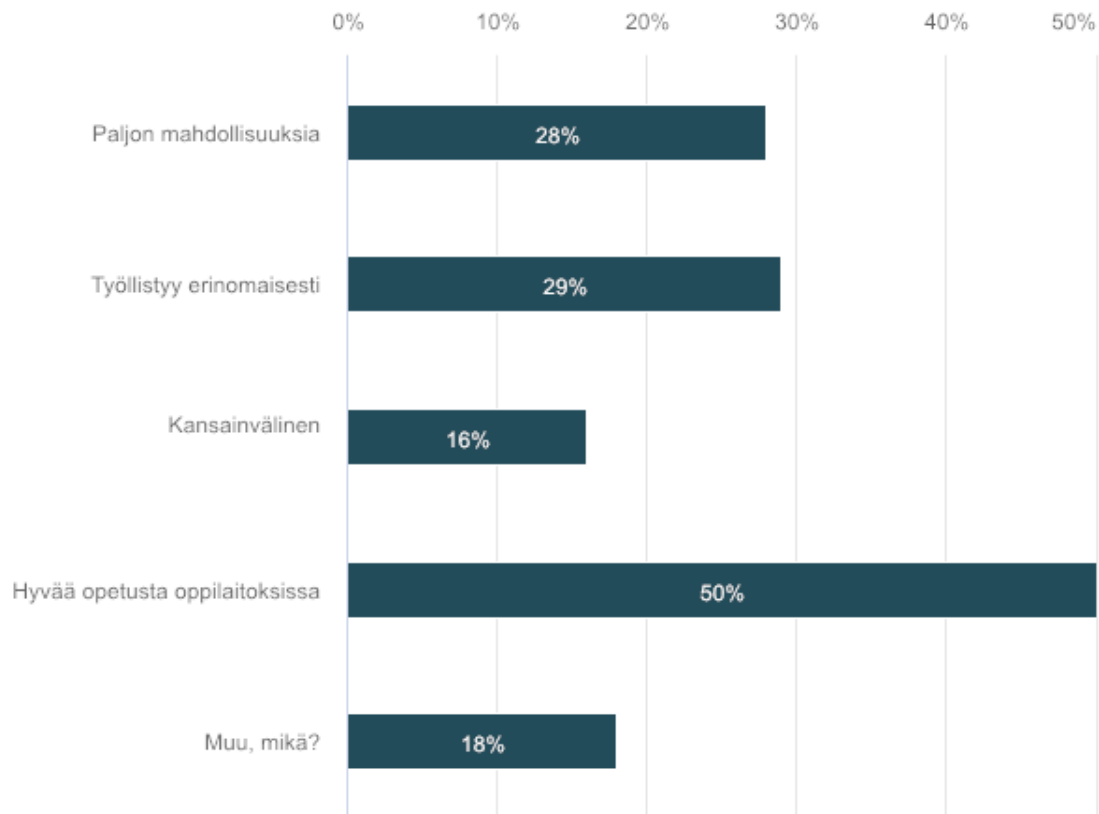
Valmistumisen jälkeen vastaajat jäisivät Kajaaniin, mikäli heillä olisi työpaikka ja perhe täällä (kuvio 17). Vastaajista 13% kokee Kajaanin jatkokoulutusmahdollisuudet hyvänä. Vastauksissa ”muu, mikä?” käy kuitenkin myös ilmi, että Kajaanissa ei koeta olevan mitään, mikä saisi heidät jäämään paikkakunnalle valmistumisen jälkeen (taulukko 1).

Taulukko 1. Vastaajien vastaukset kuvion 15 vastaukseen ”Muu, mikä?”

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	Kavereita, hyvät lenkkeilymaastot
Muu, mikä?	Kätevästi kaikki baarit samalla kujalla
Muu, mikä?	Kallista asua, epämukava asua
Muu, mikä?	Luonto läsnä
Muu, mikä?	Hyvät liikunta mahdollisuudet
Muu, mikä?	Sukulaiset ja kaverit
Muu, mikä?	Kaikki lähellä
Muu, mikä?	Ankeaa
Muu, mikä?	Kavereita
Muu, mikä?	Kaksi Alkoa ja paljon baareja
Muu, mikä?	Tiivis opiskelijayhteisö
Muu, mikä?	Henkilökohtainen asia

14. Minkäläinen mielikuvasi oli Kajaanista opiskelupaikkakuntana ennen opintojesi aloittamista? (Vastaajien määrä: 80)

Kuvio 16. Mielikuva Kajaanista ennen opintojen aloittamista

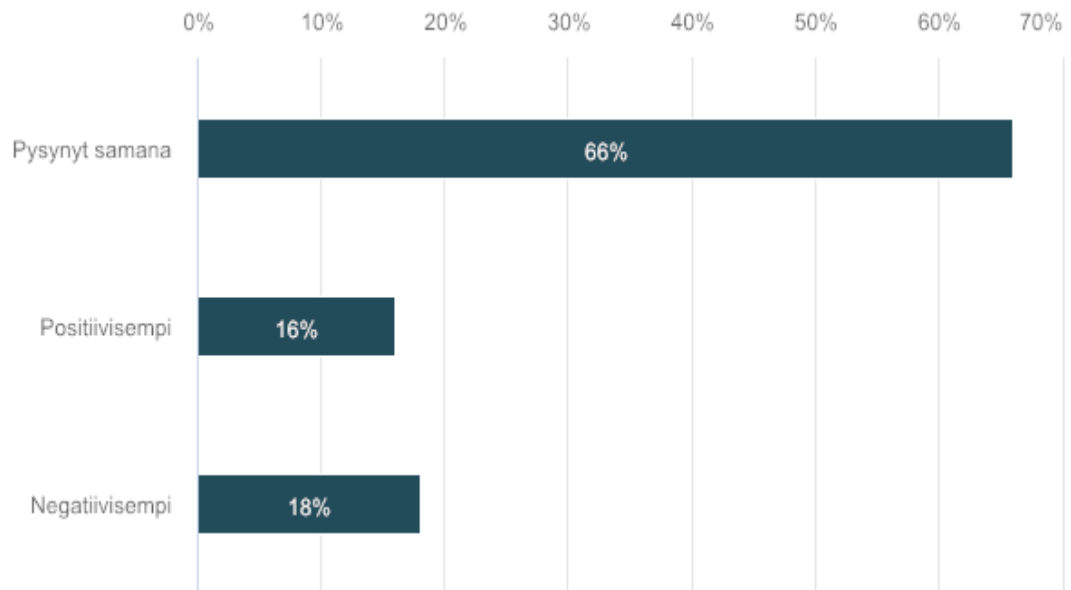

Taulukko 2. Vastaukset kuvion 16. kysymyksestä "Muu, mikä?"

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	Kotikaupunki
Muu, mikä?	Pieni paikkakunta/koulu eikä välttämättä niin paljon menoja kuin isommissa kaupungeissa/kouluissa
Muu, mikä?	Tuntematon paikka, ei oikein ennakoon mielikuvia
Muu, mikä?	Hieman negatiivinen
Muu, mikä?	Huonot opiskelijabileet
Muu, mikä?	Pieni paikka
Muu, mikä?	Rauhallinen kaupunki
Muu, mikä?	Olen käynyt kaikki koulut tähän mennessä Kajaanissa
Muu, mikä?	Ihan perus mesta
Muu, mikä?	Kajaanissa ei ole mitään

Kysymyksessä ”Minkälainen mielikuvasi oli Kajaanista opiskelupaikkakuntana ennen opintojesi aloittamista?” vastaajat ovat saaneet valita annetuista vaihtoehdoista kolme omasta mielestään kuvaavinta asiaa. Mielikuva Kajaanista ennen opintojen aloittamista on ollut positiivinen (kuvio 15). Jopa 50% vastaajista on ollut sitä mieltä, että oppilaitoksissa on hyvää opetusta. Kajaani on koettu mahdollisuuksien kaupunkina, jossa on erinomaiset työllistymismahdollisuudet.

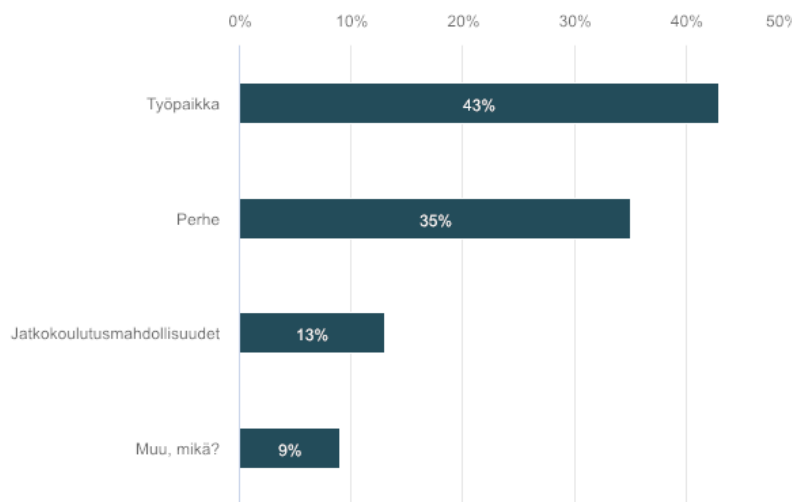
15. Onko mielikuvasi Kajaanista opiskelupaikkana nyt: (Vastaajien määrä: 87)

Kuvio 17. Mielikuva Kajaanista vastaushetkellä

Opiskelujen aloittamisen jälkeen mielikuva Kajaanista on pysynyt samana 66% vastaajista (kuvio 17). Tätä voisi selittää sillä, että odotukset ovat kohdanneet todellisuuden kanssa. 16% kokee mielikuvansa olevan positiivisempi. Vastausten perusteella kuitenkin 18% negatiivisempi, tätä voisi selittää se, että moni vastaajista on kokenut etäopetuksen lisääntymisen huonona asiana.

16. Valmistuttuasi mitkä tekijät saisivat sinut jäämään Kajaaniin? (Vastaajien määrä: 82)

Kuvio 18. Motiivit Kajaaniin jäämiseen valmistumisen jälkeen

Taulukko 3. Vastaukset kuvio 18. kysymykseen ”Muu, mikä?”

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	Ei valitettavasti mikään.
Muu, mikä?	-
Muu, mikä?	Olen muuttanut jo pois ennen valmistumista
Muu, mikä?	Ei mikään
Muu, mikä?	Ei mikään
Muu, mikä?	Kasvava ja moderni kaupunki

4.6 Kehitysehdotuksia Kajaaniin, oppilaitoksiin ja työpaikkojen rekrytointiin

18. Kirjoita 3 asiaa, joita mielestäsi voisi/tulisi kehittää Kajaanissa opiskelijapaikkakuntana:

Vastaajien määrä: 49

Taulukko 4. Vastaajien kehitysehdoksia Kajaaniin opiskelupaikkakuntana

Vastaukset
Kaupoista vielä opiskelijaystävällisiä. Paikallisliikenne paremmaksi.
Lähiopetusta tulisi lisätä enemmän, vähemmän etäpäiviä

Lähiopetus paremmaksi, enemmän mahdollisuuksia omaan opintopolkuun ja enempi harjoittelupaikkavaihtoehtoja
Opiskelijamyönteisyys
KAO ja amk voisivat tehdä enemmän yhteistyötä
Julkisen liikenteen kulkuyhteydet ammattikorkeakoululle
Liikenneyhteydet kuntoon, opiskelija-asuntoloita/kerrostaloja useampi, tukea opiskelijoiden työllistymistä Kajaaniin valmistumisen jälkeen
Enemmän opiskelijarientoja ja menoja, osallistuisi enemmän koko maan kattaviin tapahtumiin/järjestäisi kuljetuksia esim. Hämeenkadun approille
Julkinen liikenne
Vetovoimaisempi maisemointi. Paremmat liikenneyhteydet kaupungin alueella sekä lähikuntiin. Suurempi kauppakeskus Kainuuseen.
Lisää opiskelijatarjouksia kaupungin yrityksiin, esim. opiskelijailtoina juomatarjoukset baareihin.
Enemmän tapahtumia opiskelijoille - muutakin kun ryyppäjäisiä
Bussiyhteyksiin parannusta Enemmän mahdollisuuksia aktiviteetteihin Viihtyisämpi saisi olla
Koululle tulisi ehdottomasti kulkea busseja aamuisin ja päivisin. Todella moni niillä liikkuisi koulun ja kodin välillä jähkä tämä mahdollisuus vain olisi. En tajua miksi ei ole.
Enemmän ohjelmaa vapaa-ajalle, opiskelija alennuksia enemmän, enemmän verkostoyhteistyötä
Enemmän viihdykkeitä ja aktiviteetteja opiskelijoille.
Paremmiin mahdollisuuksiin harrastaa, opiskelija-alennuksia. Kaukaveden uinti- ja kuntosaliliput hyviä, samalla idealla esim. Keilaus, minigolf, Biorex.
En osaa sanoa, kun olen asunut koko ikäni Kajaanissa ja perhe on täällä. Ehkä enemmän virikkeitä opiskelijoille.
Kulkuyhteydet (kaukoliikenne ja lähiliikenne), aktiviteetit, opiskelijoiden huomiointi
Bussiyhteydet, enemmän opiskelijatapahtumia
Luottamus ja huomio ulkomaisiin opiskelijoihin auttamalla heitä
Asunnot halvempia ja hyväkuntoisempia, enemmän aktiviteetteja, parempi markkinointi opiskelijakaupunkina
Joukkoliikenne Opiskelija-asuntoja keskustaan Töitä loma-ajalle
Monipuolisempi tarjonta ammattikorkean puolelle.
Nuorille enemmän vapaa-ajanviettopaikkoja ja tekemistä
Kulkuyhteydet, enemmän tapahtumia nuorille
Lisää aktiviteettejä
Kulkuyhteydet
Koulun uusi sijainti (lähempänä keskustaa)
Paremmat linja-auto aikataulut

Paremmat linja-auto aikataulut
Enemmän aktiviteettimahdollisuuksia nuorille
Linja-autoja kulkemaan useammin aamulla. Enemmän aktiviteettejä tai ainakin parempaa tiedotusta nykyisistä aktiviteeteista.
Enemmän kulkuyhteyksiä
Enemmän aktiviteetteja
Opiskelijoiden suhtautuminen muihin, eri alojen opiskelijoihin
Mahdollisuus yöpyä muutama yö jossain asuntolassa koska kuljen pitkän matkan takaa Kajaaniin kouluun.
Monipuolisemmat ja laadukkaammat opetukset, parempia työssäoppimispaikkoja myös useammalle kuin vain muutamalle opiskelijalle, opiskelijoiden tasa-arvoisuus sekä kaikille samanlaiset tavoitteet, että kaikista valmistuisi tasavertaisia työntekijöitä.
Lisäkoulutusmahdollisuus
Harrastusmahdollisuudet Opiskelijaterveydenhuolto Yhteisöllisyys opiskelijayhteisössä
Enemmän opiskelija-alennuksia ja -etuja

19. Kirjoita 3 asiaa, joita mielestäsi voisi/tulisi kehittää oppilaitoksessasi:

Vastaajien määrä: 55, 9 vastaajista ei vastannut mitään.

Taulukko 5. Vastaajien kehitysehdotuksia Kajaanin ammattikorkeakouluun ja Kainuun ammattiopistoon

Vastaukset
Etäopetus (luennot)
Enemmän käytännön harjoittelua. Kiinnitetään huomiota mitkä kurssit ovat fiksuja suorittaa etänä.
Sisäilma paremmaksi, enemmän lähitunteja.
Opetusta enemmän.
Ilman laatu joissakin luokissa huono. Omien eväiden/ oman lounaan syönti ja auton lämmityspaikka päiväopiskelijoille. Kaikille ei kuulu kouluruoka.
Lähiopetus, enemmän yksilö opetusta/ tehtäviä jatkuvat ryhmätyöt rassaa. Liikuntaa olisi hyvä olla teoriapäivinä.
Enemmän virikepäiviä.
Nykyaikaisemmat tilat. Ei luokkia, jossa ei ole ikkunoita. Tarpeeksi tilaa ja istumapaikkoja/pöytiä koko luokalle.
Lähiopetusta saisi olla enemmän. Jos olisin halunnut opiskella paljon itsenäisesti, olisin valinnut monimuodon.
Opiskelijaystävällisempi ilmapiiri, opettajat näkisivät opiskelijat tulevaisuuden toivoina, sen sijaan että kyseenalaistavat opiskelijoiden parannus ehdotukset, tilojen käytännöllisyys

Informointi olisi selkeämpää niin opettajien välillä kuin opettajien ja opiskelijoiden välillä.
Lähiopetus on liian vähäistä, samoin harjoitustunnit. Ruokalan ruuan laatu on heikentynyt. Laatua paremmaksi tai hintaa alemmaksi.
Vanhempien opettajien motivaatio opettamiseen heikkoa.
Lähiopetus, Devmoodlen käyttö ja viihtyvyys
Opiskelijoiden mielipiteet enemmän huomioon. Turhia kursseja voisi karsia ja panostaa OIKEASTI tärkeisiin kursseihin esim. Kokous- ja neuvottelutaito vs. farmakologia. Selkeät linjat ohjeistuksien suhteen opettajien välille.
Voisi olla hienoa, jos esimerkiksi sote-alan eri ihmiset tulisivat vaikka kerran kuussa pitämään luentoja milloin mistäkin. Esim. sydänkirurgi aorttaleikkauksista tai psykologi psykoosista, tai vaikka neurologi aivojen eri sairauksista tai koomapotilaista. Tällaisia tosi tarkkoja nippelitietoaiheita, olisi niin mielenkiintoista! Voitaisiin vaikka äänestää joka kuukausi aihe, ja sen jälkeen kutsuttaisiin asiantuntija luennoimaan vaikka kahdeksi tunniksi auditorioon.
Tilojen uusiminen, käytännön harjoituksia enemmän lähiopetuspäiville, laajempi teoriaopetus.
Opetusmenetelmät, luokkatilat, opettajien suhtautuminen opetukseen.
Kaksi eri ryhmää samassa tilassa on liikaa, seisomapöytiä tulisi sijoittaa luokkiin, ilmanvaihto on luokissa huono
Enemmän yhteistyötä muiden paikkakuntien AMK kanssa, harjoittelukenttää laajemmaksi niin että kunnollisia harjoittelupaikkoja olisi. Yhteistyötä voisi olla myös järjestöjen kanssa. Lähiopetusta enemmän mm. Farmakologiaan, nykyinen "herran hallussa".
Yhteneväiset ohjeet opiskelijoille opettajilta.
Opiskelutilat, yhteiset pelisäännöt, aikatauluttaminen
Opetuspäiviä enemmän ja selkeät lukujärjestykset. Etäpäiviä on liikaa.
Nykykaisemmat tilat, opiskelijoiden kuuleminen.
Ymmärrystä, luottamusta, empatiaa
Opiskelijälähtöisyyttä ja opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia esim. harjoittelupolkuihin, enemmän lähiopetusta, enemmän käytännön harjoittelua
Harjoitteluiden ja teoriaopintojen parempi jaksottaminen.
Tiedonkulku, myös vanhempien opiskelijoiden informointi muuttuvista käytänteistä Opiskelutilojen remontointi, nykyaikaistaminen Istumisen vähentämisen kulttuuri
Sisäilmaa paremmaksi, ergonomisemmat opiskelutilat ja piha-alueita viihtyisämmäksi. (penkkejä, keinu)
Monipuolisempaa opetusta, ei vain ryhmätöitä
Viihtyisämmät tilat
Käytännöllisempää opiskelua
Viihtyisämmät tilat.
Kahvion hinnat opiskelijaystävällisemmiksi. Lukujärjestysten parempi suunnittelu ja pitkän matkan opiskelijat huomioon enemmän.
Kahvion hinnat opiskelija ystävällisemmiksi.

Kahvion hinnat opiskelijaystävällisemmäksi. Lukujärjestyksen suunnittelu toimivammaksi.
Kahvion hinnat opiskelijoille sopiviksi.
Lähiopetusta enemmän, ja enemmän kertausta.
Työrauhaa ja pidempi ruokatauko
Oppilaiden myötätuntoinen kohtelu.
Järkevämmät järjestelyt kaksoistutkinnon suhteen.
Enemmän opettajia, laadukkaampaa opetusta, enemmän ohjausta tehtävien tekemisessä
Puuttuminen koulukiusaamiseen, ja nuuskan käyttöön. Opetustunnilla opiskelijat kuuntelisivat opettajaa
Itsenäisen työskentelyn mahdollisuuksien lisääminen (nyt vähentyneet, tietokoneet poistuneet) Opiskelijat eriarvoisessa asemassa em. vuoksi. Sisäilmaongelmat
Lähiopetus. Opiskelijamyönteisyys harjoittelupaikoilla. Opiskelijoiden psykofyysinen hyvinvointi
Lähiopetusta lisää. Istuminen on raskasta-> jumppapalloja, erilaisia tuoleja/sohvia/mahdollisuus asentojen vaihteluun, tauottamiseen, seisten opiskeluun, ergopöydät. Auditoriossa ilmastointi puhaltaa suoraan päin joten tiettyjä paikkoja kartellaan Pukuhuoneet ahtaita ja epäkäytännöllisiä-> ei laskutilaa hoitovaatteita vaihtaessa, ei peilejä tai vessoja pukkarin vieressä tarpeeksi Opiskelijoille henkilökohtaiset pukukaapit olisivat ehdoton asia!

20. Kirjoita 3 asiaa, joita mielestäsi voisi/tulisi kehittää työpaikkojen rekrytoinnissa:

Vastaajien määrä: 28, vastaajista 11 vastasivat ”en tiedä”.

Taulukko 6. Vastaajien kehitysehdostuksia työpaikkojen rekrytointiin

Vastaukset
Kainuun Sote rekry on minusta toimiva malli!
Mainonta, lähihoitaja opiskelijoiden mahdollisuus päästä myös harjoittelemaan sellaisiin paikkoihin, joihin pääsevät vain Amk opiskelijat, lh opiskelijoiden koulutus kärsii, jos esim. takana on pitkä työura, jota voi hyödyntää tulevaisuudessa, uusi suuntautumisala.
Ehkä niitä voisi markkinoida enemmän ja kertoa miten soten rekry täällä toimii, paljon ollut oman selvittelyn varassa.
Kaks:lla huonoja kokemuksia opiskelijaohjauksessa -> vähentää opiskelijoiden kiinnostusta työllistyä ko. paikkoihin. Keikkatyöläisten rekrytointi koululla.
Esiintyminen esimerkiksi luentoalustoissa. Ständit ovat saattaneet jäädä huomaamatta, kun ei joka käytävällä tule kuljettua.
Työpaikoista hypetettiin koko opiskeluiden ajan. KAKS:lle kuitenkin huonot mahdollisuudet päästä.
Opiskelijalle enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa työpaikkaan, opiskelija myönteisempi ilmapiiri, halu kehittyä ja kehittää työntekijöitä/opiskelijoita

Ei vielä kokemusta työharjoittelusta, siksi tyhjät kohdat. Työpaikkojen edustajat hyvin esillä koulussa.
Enemmän tiedotusta työpaikoista
Harjoitteluita ajatellen olisi hyvä, jos paikat löytyisivät kaupungista, eikä 40km päästä. Eriarvoisessa opiskelijat, jotka joutuvat maksamaan matkat omasta kukkarosta, edes tukea saatava koululta tähän. Kaikilla ei ole autoa käytössä ja julkiset yhteydet erittäin huonot täällä. Yksi vaihtoehto yhteistyö muualle, jonne edullinen majoitusmahdollisuus, tällöin voisi myös vaikuttaa omaan harjoittelupolkuun, jos vapaaehtoisesti lähtee muualle.
Ammattimaisuus, sosiaalisuus, empatia
Työpaikoilla opiskelijoita voisi kohdella paremmin niin ehkä joku silloin haluaisi ko. paikkoihin töihin, rekryssä pitäisi olla enemmän vaihtoehtoja
Esim. rekrytointitapahtumia koulupäivien lomaan.
Rekrytoinnit hyvissä ajoin Tarjotaan sijaisuuksia muuallekin kuin kotihoitoon
Persoona voisi vaikuttaa enemmän kuin cv
Työpaikka sijaisuuksia voisi tulla enemmän ja mahdollistaa nopea työllistyminen
Työpaikat ottaisivat harjoittelijoita enemmän vastaan esim. Terveyskeskus, sairaala. Työpaikoilla olisi enemmän tietoa harjoittelusta jo etukäteen. Kaikki työntekijät olisivat ohjaajia aina vuorotellen ja ottaisivat opiskelijat ystävällisesti vastaan.

Kyselyssä pyydettiin kirjoittamaan 3 asiaa, joita tulisi kehittää Kajaanissa opiskelijapaikkakuntana (taulukko 4). Kysymykseen vastasi 48 vastaajaa, joista 40 vastasi kehitysehdotuksilla. Peräti 16 vastausta sisälsi ehdotuksen paikallisliikenteen parantamisesta ja kulkuyhteyksien monipuolistamisesta koululle ja lähikuntiin. Yhtä suureksi joukoksi vastauksista nousi aktiviteettien ja opiskelija-alennusten lisääminen kauppoissa. Vastaajat toivoisivat kaupunkiin nuorille suunnattuja tapahtumia, erityisesti opiskelijatapahtumia ja rentoja. Lisäksi vastaajat nostavat esille kauppojen huomioimisen opiskelijaystävällisemmäksi, he toivoisivat mm. opiskelija-alennuksia useampiin kauppoihin, kahviloihin ja ruokapaikkoihin.

Oppilaitoksia he kehittäisivät remontoimalla tiloja nykyaikaisemmiksi ja viihtyisämmiksi (taulukko 5). Sisäilmaongelmat ja huono ilmanvaihto luokissa nousivat selkeästi vastauksissa esille. Opiskelutiloissa tulisi kiinnittää huomiota istumiseen ja ergonomiaan, toiveissa olisi seisomapöydät opiskelijoille. Useammassa vastauksessa nousi esille myös kahvion tuotteiden hinnoittelu, toiveena olisi saada hinnat opiskelijaystävällisimmiksi.

Vastauksissa tuli myös ilmi lähiopetuksen vähentyminen. Opiskelijat toivoisivat enemmän yksilöllistä opetusta ja enemmän käytännön harjoitustunteja suhteessa etäopiskeluun. Toiveissa on myös yhtenäiset linjaukset opettajien kesken sekä tiedonkulun parantaminen opettajien ja

opiskelijoiden välillä. Vastauksista ilmeni myös se, että tehtävien tekemiseen kaivataan enemmän ohjausta, opetuksen yhtenäisten linjausten ylläpitämistä opettajien kesken sekä tiedonkulun parantaminen opettajien ja opiskelijoiden välillä.

Työpaikkojen rekrytoinnissa Kainuun Soten rekrytointiin toivotaan enemmän näkyvyyttä ja mainontaa (taulukko 6). Koetaan, että Kainuun keskussairaalaan on ollut hankalaa päästä töihin, kun taas kotihoidon piiriin sijaisuuksia on ollut tarjolla enemmänkin. Kainuun sote tuottaa seitsemän kunnan kaikki sosiaali- ja terveystalvet lasten päivähoitoa lukuun ottamatta. Kainuun sote tuottaa alueelleen myös henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon palveluja. (Kainuun Sote, Kuntarekry, n.d.)

Vastauksissa nousee myös ilmi, että harjoitteluajana koettu huono kohtelu vaikuttaa negatiivisesti kyseiseen työpaikkaan hakeutumisessa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tulosten perusteella johtopäätöksesi voisi summata, että suurin osa opiskelijoista pitää Kajaania mahdollisuuksien kaupunkina, keskimäärin positiivisena oppimisympäristönä, jossa sosiaali- ja terveysalan opetukseen hakeudutaan tarkoituksenmukaisesti ja opetus koetaan pääosin laadukkaana. Kajaania kaupunkina tulisi kehittää entistä opiskelijaystävällisemmäksi esimerkiksi liikenneyhteyksien osalta, ja opetuksessa pitäisi panostaa lähiopetukseen etäopetuksen sijasta niin ammattikoulussa kuin ammatikorkeakoulussa. Työpaikkojen rekrytoinnissa pitäisi panostaa vieläkin enemmän näkyvyyteen ja houkuttelevuuteen esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

Tutkimusta suunniteltaessa tuloksista oli tietynlainen ennakkokäsitys ja odotus. Yllättävää oli huomata, että tulokset oli positiivisemmat kuin aluksi olimme ajatelleet. Tulosten perusteella ei saatu niin tarkkoja vastauksia kuin olimme alun perin suunnitellut. Tämä vaikeutti hieman tulosten tulkintaa, koska selkeitä vastauksia oli haasteellista hahmottaa. Tutkimusongelmiin vastaaminen oli haastavaa. Jotta tarkempia tuloksia olisi saatu, olisi pitänyt kyselylomaketta vielä miettiä tarkempaa, eli korostaa kehittämiseen liittyviä kysymyksiä. Sosiaalista mediaa olisi voinut hyödyntää paremmin niin kyselylomakkeessa kuin teoria pohjaa laadittaessa. Tutkimusta oli kuitenkin pakko rajata tiukasti, joten päädyimme niihin kysymyksiin siinä muodossa kuin ne liitteessä 5 on. Tutkimus ei mielestämme ollut niin onnistunut, kuin olisimme toivoneet. Opinnäytetyö prosessi opetti kuitenkin paljon, erityisesti arvioimaan kriittisesti omaa tuotosta.

Opinnäytetyöprosessin eri vaiheissa olemme tehneet yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Olemme hankkineet tutkittua tietoa ja toteuttaneet kyselyn opiskelijoille, jonka perusteella saimme vastauksia tutkimusongelmiimme. Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut pitkä ja haastava prosessi, joka on herättänyt meissä ajatuksia tulevaisuuden markkinoinnista alati kilpailevissa koulutuspalveluiden tuottajissa. Opinnäytetyötä tehdessä olemme oppineet hankkimaan ja käsittelemään omaa alaaamme liittyvää tietoa ja kykenemme kriittisen tiedon arviointiin sekä kokonaisuuksien hahmottamiseen. Opimme myös tuntemaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteita ja menetelmiä sekä osaamme toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeita soveltaen oman alan olemassa olevaa tietoa tulevaisuudessa. Osaamme suunnitella ja organisoida toimintaa sekä opimme hyödyntämään tieto- ja viestintätekniikkaa. (Erikson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 35-46).

5.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Olemme pyrkineet välttämään tutkimuksessamme virheiden syntymistä. Kuitenkin tulosten luotettavuus kyseenalaistuu, koska tutkimustuloksemme saatiin kyselytutkimuksen avulla. Emme pysty täysin takaamaan vastaajien todenmukaista vastaamista, joka voi näkyä kyselyn tuloksissa. Kvantitatiivisen tutkimuksen onnistumista mitataan usein reliabiliteetin sekä validiteetin avulla. (Hirsijärvi 2007, 231.)

Luotettavuus (reliaabelius) tarkoittaa mittaustulosten toistettavuutta eli tarkkuutta. Riippumatta tutkimuksen tekijästä, saadaan aina sama lopputulos. Luotettavuuteen voi kyselyssä vaikuttaa, esim. tilanne, jossa vastaaja muistaa asian väärin ja näin ollen tilastot vääristyvät (Vilkkä (2007, 194) toteaa, ettei pienellä virheellä pitäisi olla suurempaa merkitystä kokonaiskuvassa. Kuitenkin vääristyneet tulokset on syytä huomioida tulosten johtopäätöksissä.

Pätevyys (validius) tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoituskin mitata. Pätevyyden takaamiseksi on tärkeää, että käsitteet, perusjoukko, ja muuttujat ovat määriteltä tarkkaan, aineisto on kerätty huolellisesti, kysely on suunniteltu huolellisesti, sekä varmistetaan, että kysely kattaa koko tutkimusongelman. (Vilkkä 2007, 193-194.)

Luotettavuutta ja pätevyyttä lisäsimme laatimalla tutkimuskohteelle saatekirjeen. Saatekirjeessä perusteltiin tutkimuksen tärkeyttä ja mieltä. Kirjeen perusteella vastaaja loi kuvan tutkimuksen luonteesta, ja teki päätöksen, vastaako hän liitteenä olevaan kyselyyn. Saatekirjeen olennaisin tehtävä oli vakuuttaa tutkimuskohde tutkimuksesta, ja motivoida osallistumaan vastaamalla kyselyyn. Tutkimuskohteen päätöksen tekemiseen voi mahdollisesti vaikuttaa saatteen ja kyselyn visuaalinen ilme, saatteen sisältö ja kyselyn laajuus sekä kieli. (Vilkkä 2007, 190.)

Saatekirjeestä kävivät ilmi seuraavat asiat: 1) aihepiiri, tutkimusongelma, tutkimuskysymykset, ja tutkimistavoite 2) osapuolet esim. koulutusorganisaatio 3) rahoittajat 4) tarkoitus 5) tutkimustulosten käyttäjät 6) mihin tuloksia käytetään 7) arvio valmistumisesta 8) mistä valmiin tutkimuksen voi löytää 9) kyselyiden säilyttävä taho, vai säilytetäänkö ollenkaan 9) vastaamiseen tärkeys 10) palautusohje 11) vastaavan organisaation yhteystiedot 12) lisätietoa antavan henkilön yhteystiedot 13) henkilösuojan turvaaminen. (Heikkilä 2004, 61-63.)

Keräsimme aineistoa kahden koulun opiskelijoilta, joten hankimme tutkimusluvan sekä Kajaanin Ammattikorkeakoululta, että Kainuun ammattiopistolta. Tutkimusluvut liitteet 1 ja 2.

Kyselylomaketta laadittaessa lähetimme raakaversion toiminnalliselle työryhmälle, koska he ovat opinnäytetyön tilaajia. Heidän avullaan saimme täsmennettyä kysymyksiä heidän toivomalla tavalla.

Tutkimuksessa on noudatettu eettisiä ohjeita koko prosessin ajan. Tutkimuksessa käytettiin totuudenmukaisia lähteitä. Haimme tutkimusluvut Kajaanin ammattikorkeakoulusta sekä Kainuun ammattiopistosta, kokosimme sekä käytimme tutkimuksen aineistoa luottamuksellisesti. Julkaisimme ja raportoimme saaduista tuloksista rehellisesti, emmekä raportoineet tuloksia tai menetelmiä harhaanjohtavasti. Laadimme informatiivisen saatekirjeen kyselytutkimukseen osallistuville opinnäytetyön tavoitteesta ja tarkoituksesta. Vastaajat saatiin tietoon siitä, että vastaajat eivät ole tunnistettavissa kyselystä ja emme luovuta kyselylomakkeita muille osapuolille. Kyselylomake arkistoitiin Webropol-järjestelmään, josta se poistettiin opinnäytetyön valmistuttua. Luotamme siihen, että kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat vastanneet kysymyksiin rehellisesti, joten olemme saaneet kerättyä totuudenmukaista tutkimusaineistoa.

5.2 Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset

Tutkimuksen tuloksia tarkastellessamme tuli mieleemme useampi kehitys- ja jatkotutkimusehdotus, mikäli tutkimusongelmiin halutaan etsiä vielä lisää ratkaisuja.

Selkeäksi tulokseksi nousi opiskelijoiden ns. paikkakuntalaisuus. Suurin osa vastaajista on omalta paikkakunnalta kotoisin, eli Kajaanista tai sen pienemmistä lähikunnista. Näin ollen jatkotutkimus idea voisi olla, että millä keinoilla opiskelijoita saisi tulemaan erityisesti sosiaali- ja terveysalalle enemmän myös muilta paikkakunnilta. Kajaanin ammattikorkeakoulun Kamk 24-strategiassa tavoitteena on olla Suomen älykkäin korkeakoulu vuonna 2024. Puolestaan Kainuun ammattiopisto on vahvasti osaamisen ylläpidon ja kohottamisen kannalla. Heidän strategiassaan korostetaan työelämän kehittämistä ja sen osaamistarpeisiin vastaamista. Mutta miten näillä vedota mahdollisiin tuleviin oppilaisiin? Tutkimuksemme valossa näemme myös jatkotutkimus

ideoita sosiaali- ja terveysalan sukupuolijakaumaan sekä työharjoittelukenttien ja Kajaanin paikallisliikenteen kehittämiseksi.

Koska vuonna 2010 sairaanhoitajista, kättilöistä ja lähihoitajista yli 90% on ollut naisia, huomataan että sosiaali- ja terveysala ei vedä puoleensa miehiä. Pientä kasvua miesten osuudesta hoitoalalla on ollut kuitenkin havaittavissa. Jatkotutkimusta voisi tehdä siitä, mikä vaikuttaa siihen, ettei ala houkuttele miehiä? Kyselytutkimuksen voisi toteuttaa juuri toisen asteen opintoja suunnitteleville miehille ja/tai kolmannen asteen opintoja harkitsevalle.

Tutkimuksesta selvisi, että työharjoittelukentillä ilmenee huonoa ilmapiiriä Kainuun alueella. Negatiiviset kokemukset työharjoittelusta aiheuttavat sen, että valmistuttuaan opiskelija ei halua jäädä kyseiseen paikkaan töihin. Mielestämme olisikin erittäin hyvä, että asiasta tehtäisiin lisää tutkimusta. Kyselytutkimuksen voisi kohdentaa jo työharjoittelukentillä olleille opiskelijoille.

Kajaanin seudun joukkoliikenne pitää sisällään kaupunkiliikenteen ja seutuliikenteen lähipaikkakunnille. Vastausten perusteella toivotaan aikataulujen monipuolistamista ja yhteyksien laajentamista. Kehitysidean voisi toimittaa Kajaanin kaupungille.

Tuloksia voitaisiin hyödyntää koulujen markkinointikanavissa ja Kainuun Soten rekrytoinnissa. Koulut voisivat markkinoida aktiivisemmin sosiaali- ja terveysalaa myös miehille, esimerkiksi haastatteleamalla miespuolisia opiskelijoita ja hoitotyöntekijöitä. Nykypäivänä sosiaalisessa mediassa esillä olevat videot ovat hyvä keino tavoittaa mahdollisimman paljon kohderyhmiä. Esimerkiksi Instagram- ja TikTok-sovellukset ovat suosittuja nuorten keskuudessa. Kainuun Soten rekrytointi voisi myös olla enemmän esillä sosiaalisessa mediassa ja esimerkiksi televisiossa houkuttelemassa ihmisiä töihin Kainuun alueelle.

LÄHTEET

- Anttila, M. & Iitonen, K. 2001. *Markkinointi*. 5. uudistettu painos. Porvoo: WS Bookwell Oy
- Aro, T. 2016. Kaupunkien kovat ja pehmeät vetovoimatekijät. Viitattu 30.11.2018
<https://www.slideshare.net/TimoAro/kaupunkien-kovat-ja-pehmet-vetovoimatekij>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. *Tutki ja kirjoita*. 15. uudistettu painos.
 Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy
- Heikkilä, T. 2004. *Tilastollinen tutkimus*. 5. uudistettu painos. Helsinki: Edita
- Hyvärinen, M., Nikander, P., Ruusuvaara, J., Aho, A. L., & Granfelt, R. 2017.
Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Vastapaino.
- Hoitotyön tutkimussäätiö. Raportti 1/2016. SOTE- uudistuksen haasteet- selvitys
 hoitotyöntekijöiden näkökulmasta. Viitattu 14.5.2020
<https://www.hotus.fi/wp-content/uploads/2019/04/hotusraportti-13-6-2016-netti.pdf>
- Kainuun ammattiopisto. Kao: n toimintaperiaatteet. Saatavilla 20.1.2019
<https://www.kao.fi/info/kainuun-ammattiopisto/kaon-toimintaperiaatteet/>
- Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollonkuntayhtymä. 2016. Strategiakartta 2017-2020. Saatavilla
 20.1.2018. <https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2017-01/Kainuun%20soten%20strategiakartta%202017-2020.pdf>
- Kainuun Sote. Kuntarekry. Saatavilla 28.3.2020
<https://www.kuntarekry.fi/fi/tyonantajat/kainuun-sosiaali-ja-terveydenhuollon-kuntayhtyma/>
- Kananen, J. 2010. *Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas*. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Karjalainen, A., & Kajaanin ammattikorkeakoulu. (2011). *Aktiviteettimatkojen opiskelijoiden opiskelupaikan valintaan liittyvät motiivit Kajaanin ammattikorkeakoulussa*. AMK-opinnäytetyö. Kajaanin ammattikorkeakoulu. Saatavilla 30.11.2018
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011120717508>

- Kempainen, J. 2017. "Rohkeasti eteenpäin, yhdessä olemme enemmän": Tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kainuun ammattiopiston yhteistyöllä. Kuopio: Grano Oy.
- Keränen, M., & Mursula, T. 2016. *Kamk '24 strategia: Suomen älykkäin ammattikorkeakoulu*. Saatavilla 28.11.2018 <https://kamk.finna.fi/Record/kajakki.50895>
- Kytönen, A. Lahden ammattikorkeakoulu. (2018). *Opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät*. AMK- opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2018053011116>
- Kytölä, H. 2009. *Opiskelupaikan valintaan vaikuttavat tekijät*. AMK- opinnäytetyö. Laurea ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-200904071904>
- Opintopolku.fi. Opetushallitus. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavilla 28.3.2020 <https://opintopolku.fi/wp/opintopolku/tietoa-palvelusta/>
- Opetushallinnon tilastopalvelu. 2019. Ammattikorkeakoulutuksen FTE- opiskelijat- näkökulma amk. Saatavilla 28.3.2020 <https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulutuksen%20FTE-opiskelijat%20-%20näkökulma%20amk.xlsb>
- Rope, T. & Pyykkö, M. 2003. *Markkinointi psykologia. Väylä asiakasmieleiseen markkinointiin*. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Seppälä, A., & Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2015. *Oppilaitoksen avoimet ovet - myös digitaalisesti* Saatavilla 30.11.2018. https://kamk.finna.fi/Record/theseus_kamk.10024_94116
- Valtioneuvosto. Valtioneuvoston selonteko naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 2010. Väiliraportti 2016. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3861-8>
- Viikilä, K. 2017. Päätöksenteon psykologia – tunnista 4 vaihetta, joista on apua muutoksen johtamiseen ja myyntityöhön. Saatavilla 30.11.2018. <http://blogi.myyntinmaailma.fi/4-vaihetta-joista-onapua-muutoksen-johtamiseen-ja-myyntityöhön>
- Vilka, H. 2007. *Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Helsinki: Tammi.
- Vieno, A., Lavikainen, E. & Saari, J. 2014. *Koulutusvalinnat, tasa-arvo ja elämänmahdollisuudet*. Teoksessa: Suvi Pulkkinen & Johanna Roihuvuori (toim.) *Erkanevat koulutuspolitiikan- Koulutuksen tasa-arvon tilan 2010- luvulla*. SYL- julkaisu 1/2014. Espoo: SYL-liitto.

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehys

Kuvio 2. Vastaajat kunnittain

Kuvio 3. Vastaajat Kainuun ulkopuolelta

Kuvio 4. Vastaajien sukupuolijakauma

Kuvio 5. Vastaajien ikäjakauma

Kuvio 6. Vastaajien aikaisempi koulutus

Kuvio 7. Opiskelupaikka

Kuvio 8. Opiskelupaikan tiedonsaanti

Kuvio 9. Vaikutukset päätöksentekoon opiskelupaikan valinnassa

Kuvio 10. Ensisijainen toive opiskelupaikasta haettaessa opiskelemaan

Kuvio 11. Kokemus oppilaitoksesta

Kuvio 12. Kokemus oppilaitoksesta järjestettävästä opetuksesta

Kuvio 13. Opiskelijoiden näkemyksiä harjoittelupaikoista

Kuvio 14. Opiskelijoiden kokemuksia työharjoitteluista, ja sen tuomista mahdollisuuksista

Kuvio 15. Kokemus Kajaanista

Kuvio 16. Mielikuva Kajaanista ennen opintojen aloittamista

Kuvio 17. Mielikuva Kajaanista vastaus hetkellä

Kuvio 18. Motiivit Kajaaniin jäämiseen valmistumisen jälkeen

TAULUKOT

Taulukko 1. Vastaajien vastaukset kuvion 14 vastauksesta "Muu, mikä?"

Taulukko 2. Vastaukset kuvion 15. Kysymyksestä "Muu, mikä?"

Taulukko 3. Vastaukset kuvion 17. Kysymykseen "Muu, mikä?"

Taulukko 4. Vastaajien kehitysehdotuksia Kajaaniin opiskelupaikkakuntana

Taulukko 5. Vastaajien kehitysehdotuksia Kajaanin ammattikorkeakouluun ja Kainuun ammattiopistoon

Taulukko 6. Vastaajien kehitysehdotuksia työpaikkojen rekrytointiin

LIITTEET

1. TUTKIMUSLUPA KAINUUN AMMATTIOPISTOON

2. TUTKIMUSLUPA KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULU

3. AINEISTONHALLINTASUUNNITELMA

4. SAATEKIRJE

5. KYSELYLOMAKE

LIITE 1 TUTKIMUSLUPA KAINUUN AMMATTIOPISTOON

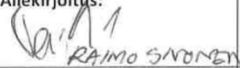
Tutkimus- ja kehittämistyön lupahakemus

Tutkimuksen/kehittämistyöstä vastaavan tekijän nimi:	Nina Timonen ja Maiju Tolonen	
Tehtävä/asema	Opiskelija	
Osoite:	Kauppakatu 3B12, 87100 Kajaani (Nina) Velhotie 4 as4, 87700 Kajaani (Maiju)	
Puhelinnumero:	0409615500 (Nina) 0402202495 (Maiju)	
Sähköposti:	ninatimonen@kamk.fi majjutolonen1@kamk.fi	
Hakijan organisaatio:	Kajaanin ammattikorkeakoulu	
Tutkimuksen toiset tekijät		
Tutkimuksen/kehittämistyön nimi:	Mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun sosiaali- ja terveysalalla.	
Tutkimus- ja kehittämistyön tavoite:	Tavoitteena on tuottaa tietoa mitkä asiat ovat yhteydessä opiskelijan valmistuttua työpaikan valintaan juuri Kainuun alueelta sekä saada tietoa, kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää. Tämän tiedon avulla myös toimeksiantaja voi kehittää toimintaa.	
Tiivistelmä tutkimuksesta tai kehittämistyöstä	Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa, mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopestosta sosiaali- ja terveysalalta. Kartoitamme myös mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan tai mitkä tekijät puolestaan vaikuttavat Kainuussa pois lähtemiseen opiskeluiden jälkeen. Materiaalia keräämme 1. ja 3. vuoden opiskelijoilta, heidän tehtävään on vastata kyselyyn, jonka olemme laatineet. Kyselylomake opinnäytetyön suunnitelman liitteenä.	
Tarvittavien aineistojen kuvaus ja selvitys tutkimus- ja kehittämistyön eettisten periaatteiden huomioimisesta.	Teoriapohjasta kansaamme luotettavista lähteistä, ja tulokset tulevat muodostumaan opiskelijoiden vastauksista. Toteutamme kyselyn molemmissa kouluissa eli Kajaanin ammattikorkeakoulussa ja Kainuun ammattiopestossa, näitä varten pyydämme molemmilta kouluilta tutkimusluvan. Kyselyissä ei tule käymään ilmi vastaajan henkilöllisyys, eikä kyselyn perusteella voida tunnistaa vastaajaa. Kysely toteutetaan anonymisti. Keräämme kyselyiden vastaukset henkilökohtaisesti, näin tavoitamme tulosten kannalta riittävän paljon vastaajia sekä vastaajille on mahdollisuus keskustella tai kysyä tutkimuksesta.	
Aikataulu:	Touko-elokuu: Opinnäytetyön kirjoittamista Syyskuu- lokakuu: Kyselyn toteutus Loka-marraskuu: Tutkimustulosten purkamista Joulukuu: Valmiin opinnäytetyön esitys Joulukuu-> Opinnäytetyön viimeistely, kypsyysnäyte ym.	
Liitteet:	Kyselylomake	
	☒ Lupa myönnetään	☐ Lupa evätään

KAMK • University
of Applied Sciences

Tutkimus- ja kehittämistyön lupahakemus

Tutkimusluvan myöntäminen:	Perustelut	
Allekirjoitus: RAIMO SNÖVEN	Paikka ja päivämäärä Kajaani 7.10.2019	Allekirjoitus
Myöntämisen ehdot	☒ Hakijan tulee toimittaa valmis raportti ja tarvittaessa tutkimuksen tulokset suullisesti ☒ Hakija vastaa kustannuksista itse, ellei toisin sovita ☐ Muu ehto	

Tutkimustyössä sitoudutaan huolehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen tekijät käyttävät tietoja/aineistoa luottamuksellisesti sekä turvaamaan tarkastelemiensa henkilöiden intimitettiin ja anonymiteetin. Tutkimuksen toteuttamisen jälkeen aineisto arkistoidaan tai hävitetään asianmukaisella tavalla.

Tutkimuksessa ei synny henkilötietolain mukaista henkilörekisteriä.

LIITE 4 TUTKIMUSLUPA KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUUN

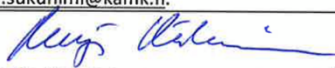

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Muu päätös 28 / 2019
Oy

Sivu
1

Päivämäärä / 3.10.2019

Ammattikorkeakoulun rehtori

Asia	Tutkimuslupapäätös, Kajaani opiskelijakaupunkina
Päätös ja sen perustelut	<p>Kajaanin ammattikorkeakoulun terveydenhoitajaopiskelijat Nina Timonen ja Maiju Tolonen ovat lähettäneet tutkimuslupahakemuksen koskien opinnäytetyön 'Kajaani opiskelijakaupunkina' tekemistä.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa, mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta sosiaali- ja terveysalalta. Lisäksi kartoitetaan, mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan tai, mitkä tekijät puolestaan vaikuttavat Kainuussa pois lähtemiseen opiskeluiden jälkeen. Materiaalia kerätään 1. ja 3. vuoden opiskelijoilta. Heidän tehtävään on vastata kyselyyn, jonka opiskelijat ovat laatineet.</p> <p>Kyselyissä ei tule käymään ilmi vastaajan henkilöllisyys, eikä kyselyn perusteella voida tunnistaa vastaajaa. Kysely toteutetaan anonyymisti. Opiskelijat keräävät kyselyiden vastaukset henkilökohtaisesti, näin tavoitetaan tulosten kannalta riittävän paljon vastaajia sekä vastaajille on mahdollisuus keskustella tai kysyä tutkimuksesta.</p> <p>Kyselylomake opinnäytetyön suunnitelman liitteenä.</p> <p>Liitteet: tutkimuslupahakemus, opinnäytetyön suunnitelma sekä kyselylomake</p> <p>Rehtorin päätös: Myönnän tutkimusluvan hakemuksen mukaisesti.</p> <p>Päätöksen perustelu: KAMK Oy:n johtosääntö.</p> <p>Lisätiedot: hallinto- ja talousjohtaja Merja Mäkinen, puh. 044 7101 601, sähköposti etunimi.sukunimi@kamk.fi.</p>
Allekirjoitus	 p.p. Merja Mäkinen, hallinto- ja talousjohtaja
Muutoksenhaku	Valituskielto ja sen peruste ☐ Erillinen muutoksenhakuohje
Tiedoksianto asianosaiselle	Asianosainen Nina Timonen ja Maiju Tolonen Miten ☒ Lähetetty postitse/sp ☐ Luovutettu ☐ Muulla tavalla, miten? 4.10.2019 Tiedoksiantajan allekirjoitus ja virka-asema Johdon assistentti Anne Väätäinen
Sisäinen jakelu	Mikko Keränen, Maija-Liisa Punta-Saastamoinen

LIITE 3 AINEISTONHALLINTASUUNNITELMA

1. Aineistojen yleinen kuvaus

Tutkimus toteutetaan hyödyntäen Webropol- kyselyjärjestelmää. Järjestelmään laaditaan kyselylomake, josta lähetetään linkki vastaajille. Kyselyyn osallistuu kahdesta koulusta eri ikäisiä opiskelijoita.

2. Aineiston dokumentaatio ja laatu

Kyselyt toteutetaan sähköisesti, sähköpostiin lähetettävän suojatun linkin kautta. Kysymykset laaditaan tarkasti, jotta saadaan mahdollisimman laadukasta sekä helposti käsiteltävää aineistoa. Tunnistetietona käytetään sukupuolta, synnyinpaikkakuntaa sekä vastaushetkellä olevaa oppilaitosta.

3. Säilytys ja varmuuskopiointi

Tutkimuksen tekijät säilyttävät aineistoa niin kauan, kun aineisto on saatu käsiteltyä. Aineisto on Webropol- järjestelmässä, joten mahdollinen varmuuskopiointi on aineiston lataaminen tietokoneelle.

4. Säilyttämiseen liittyvät eettiset ja laillisuuskyseymykset

Arkaluontoista tietoa aineistossa ei tule esiintymään, eikä niistä ole mahdollista tunnistaa vastanneita ihmisiä. Aineistoa käsittelee vain tutkimuksen tekijät.

5. Aineiston avaaminen ja pitkäaikaissäilytys

Koulumme (KAMK) hyötyy aineistosta eniten, joten säilytyksestä sovimme koulun kanssa, mikäli heillä on kiinnostusta jatkossa käyttää aineistoa.

LIITE 4 SAATEKIRJE

SAATEKIRJE

PVM

HYVÄ VASTAANOTTAJA

Opiskelemme Kajaanin ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveysalan yksikössä, terveydenhoitajan tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Teemme opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on kartoittaa mitkä tekijät ovat yhteydessä opiskelupaikan valintaan Kajaanin ammattikorkeakoulusta tai Kainuun ammattiopistosta sosiaali- ja terveysalalta. Tämän lisäksi kartoitamme tekijöitä mitkä ovat yhteydessä opiskelijan jäämiseen Kainuuseen valmistuttuaan tai mitkä mitkä tekijät puolestaan ovat yhteydessä Kainuusta pois lähtemiseen opiskeluiden jälkeen.

Tavoitteenamme on tuottaa tietoa mitkä asiat ovat yhteydessä opiskelijan valmistuttua työpaikan valintaan juuri Kainuun alueelta sekä saada tietoa, kuinka Kajaanin vetovoimaa opiskelijapaikkakuntana voidaan kehittää. Tämän tiedon avulla myös toimeksiantaja voi kehittää toimintaa.

Opinnäytetyö toteutetaan kyselytutkimuksena, johon kutsumme teidät osallistumaan. Osallistuminen merkitsee oheisen kyselylomakkeen täyttämistä ja palauttamista. Osallistuminen kyselyyn on vapaaehtoista ja luottamuksellista.

Tutkimuksen tekemiseen on saatu asianmukainen lupa. Antamanne vastaukset käsitellään nimettöminä ja luottamuksellisesti. Kenenkään vastaajan tiedot eivät paljastu tuloksissa. Kyselyyn vastaamiseen on aikaa x määrä.

Opinnäytetyömme ohjaajana toimii Maija-Liisa Punta-Saastamoinen Kajaanin ammattikorkeakoulusta. Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan Internetissä osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisin terveisin

Nina Timonen ja Maiju Tolonen

LIITE 5 KYSELYLOMAKE

Halutessasi voit kirjoittaa kotipaikkakuntasi, josta olet tullut opiskelemaan Kajaaniin.

TAUSTATEKIJÄT:

1. Kotipaikkakunta

2. Sukupuoli: Nainen / Mies

3. Ikä: 18 – 20/ 21 – 23/ 24 - 26 /27-

4. Pohjakoulutus ja/tai muu aiempi koulutus:

Ammatillinen toisen asteen tutkinto

Ylioppilastutkinto

Ammatillinen perustutkinto ja Ylioppilastutkinto

AMK-tutkinto

Yliopistotutkinto

5. Nykyinen opiskelupaikkasi?

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Kainuun ammattiopisto

OPISKELUPAIKAN VALINTAAN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT:

5. Mistä sait tiedon Kajaanin opiskelupaikoista?

- Opinto-ohjaajalta
- Koulupaikan www-sivuilta
- Muilta www-sivuilta
- Koulutusoppaasta
- Mainoksesta-/ ilmoituksesta lehdessä
- Koulun esittelytilaisuuksista
- Kaverilta tai muulta henkilöltä
- Messuilta tai rekrytointitapahtumasta
- Opintopolku.fi-palvelusta
- Sosiaalisesta mediasta
- Muualta

6. Kuinka paljon edellä mainitut vaikuttivat päätökseesi koulupaikan valinnassa? (valitse korkeintaan 3)

- Oppilaitos sijaitsi lähellä
- Oppilaitos sijaitsi kotipaikkakunnalla
- Opetuksen laatu
- Koulun imago
- Pieni kampus
- Pääsykokeiden helppous
- Hyvät harjoittelukentät
- Hyvät mahdollisuudet työllistyä valmistumisen jälkeen
- Kavereiden pyrkiminen samaan koulupaikkaan
- Kavereiden tai muun henkilön suositus
- Uralla eteneminen

Jokin muu, mikä?

7. Monesko toiveesi nykyinen koulupaikkasi oli hakemuksessa? 1/2/3/4/5

OPISKELUPAIKKA:

8. Millaisena koet oppilaitoksesi? (Valitse sopivin vaihtoehto)

1 täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 jokseenkin samaa mieltä, 4 täysin samaa mieltä

- a. Koululaitos on käytännöllinen ja nykyaikainen
- b. Opetustilat ovat kehittäviä
- c. Opetustilat / Taito 2 tukee oppimista
- d. Koululaitos ja kampus ovat viihtyisiä
- e. Koulun hyvä sijainti
- f. Koulu on opiskelijamyönteinen

9. Millaisena koet opetuksen oppilaitoksessasi?

1 täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 jokseenkin samaa mieltä, 4 täysin samaa mieltä

- a. Opetus on hyvää
- b. Opetus on monipuolista ja innostava
- a. Lähiopetusta on riittävästi
- c. Opetus on joustavaa
- d. Opiskelijat otetaan huomioon
- e. Ryhmät ovat sopivan kokoisia

TYÖHARJOITTELU

1 täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 jokseenkin samaa mieltä, 4 täysin samaa mieltä

10. Harjoittelukentät ovat:

- a. Monipuolisia
- b. Opettavaisia
- c. Opiskelijalähtöisiä

11. Harjoittelukenttien ilmapiiri on hyvä

12. Harjoittelupolku on oppimista tukeva

13. Opiskelijan toiveet otetaan huomioon harjoittelupoluissa

14. Harjoittelun ohjaajat ottavat opiskelijan huomioon

15. Työharjoittelu paikkoihin on helppo työllistyä

KAJAANI OPISKELUPAIKKAKUNTANA (Valitse korkeintaan 3)

16. Kajaanissa on:

- a. Hyvät kulkuyhteydet
- b. Edullinen
- c. Viihtyisä
- d. Opiskelijaystävällinen
- e. Aktiivinen
- f. Muu, mikä

17. Minkälainen mielikuva sinulla oli Kajaanista opiskelupaikkakuntana ennen kuin tulit tänne?

- a. Paljon mahdollisuuksia
- b. Työllistyy erinomaisesti

- c. Kansainvälinen
- d. Hyvä opetus
- e. Muu, mikä

18. Onko mielikuvasi Kajaanista opiskelijapaikkakuntana nyt:

- a. Pysynyt samana
- b. Positiivisempi
- c. Negatiivisempi

VALMISTUMISEN JÄLKEEN

19. Valmistuttuasi mitkä tekijät saivat sinut jäämään Kajaaniin? (valitse 1)

- a. Työpaikka
- b. Perhe
- c. Jatkokoulutusmahdollisuudet
- d. Muu, mikä?

20. Valmistuttuasi mitkä tekijät saivat sinut lähtemään Kajaanista? (valitse 1)

- a. Työpaikka
- b. Perhe
- c. Jatkokoulutusmahdollisuudet
- e. Muu, mikä?

KEHITYSEHDOTUKSIA

Kirjoita kolme (3) asiaa, joita mielestäsi voisi/tulisi kehittää

21. Kajaanissa opiskelijakaupunkina:

22. Oppilaitoksessasi:

23. Työpaikkojen rekrytoinnissa:

KIITOS VASTAUKSISTASI!